

**Сәулет, қала құрылысы және құрылыс
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫСТАҒЫ
БАСШЫЛЫҚ ҚҰЖАТТАРЫ**

**Государственные нормативы в области
архитектуры, градостроительства и строительства
РУКОВОДЯЩИЕ ДОКУМЕНТЫ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**ЭКСПЕРИМЕНТАЛДЫҚ ОБЪЕКТІЛЕРДІ
ЖОБАЛАУ ЖӘНЕ ҚҰРЫЛЫСЫН САЛУДЫҢ
ТӘРТІБІ**

**ПОРЯДОК ПРОЕКТИРОВАНИЯ И
СТРОИТЕЛЬСТВА ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ
ОБЪЕКТОВ**

**ҚР ҚБҚ 1.02-03-2014
РДС РК 1.02-03-2014**

**Ресми басылым
Издание официальное**

**Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің
Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер
ресурстарын басқару комитеті**

**Комитет по делам строительства, жилищно-коммунального
хозяйства и управления земельными ресурсам Министерства
национальной экономики Республики Казахстан**

Астана 2015

АЛҒЫ СӨЗ

- 1 **ӘЗІРЛЕГЕН:** «ҚазҚСҒЗИ» АҚ, «АстанаСтрой-Консалтинг» ЖШС
- 2 **ҰСЫНҒАН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық реттеу және нормалау басқармасы
- 3 **БЕКІТІЛІП, ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің 2014 жылғы 29-желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен 2015 жылғы 1-шілдеден бастап

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1 **РАЗРАБОТАН:** АО «КазНИИСА», ТОО «АстанаСтрой-Консалтинг»
- 2 **ПРЕДСТАВЛЕН:** Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан
- 3 **УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ:** Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан от 29 декабря 2014 года № 156-НҚ с 1 июля 2015 года

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органының рұқсатысыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫСЫНТАҒЫ БАСШЫЛЫҚ ҚҰЖАТТАРЫ
РУКОВОДЯЩИЕ ДОКУМЕНТЫ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**ЭКСПЕРИМЕНТАЛДЫҚ ОБЪЕКТІЛЕРДІ ЖОБАЛАУ
ЖӘНЕ ҚҰРЫЛЫСЫН САЛУДЫҢ ТӘРТІБІ**

**ПОРЯДОК ПРОЕКТИРОВАНИЯ И СТРОИТЕЛЬСТВА
ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ**

Енгізілген күні 2015-07-01

1 ҚОЛДАНУ САЛАСЫ

1.1 Осы нормативтік-техникалық құжат тәжірибелік объектілерге, соның ішінде қала құрылысы кешендеріне, елді-мекендерге, тұрғын алаптары мен кварталдарға, өнеркәсіп аймақтары мен аудандары, кәсіпорындар, ғимараттар, құрылыс ғимараттары, жер өңдеу және су шаруашылығы объектілері, инженерлік-көліктік коммуникациялар, сонымен қатар жобалануы мен құрылысы жаңа қала құрылысы қағидаттары мен рационалды жобалауға; көлемдік-жобалық және конструктивтік шешімдерге, жаңа құрылыс материалдарына, бұйымдарға, конструкциялар мен жабдықтарға, ғимараттардың, құрылыс объектілерінің, селитебтік және өндірістік аймақтар мен қала құрылысы кешендерінің инженерлік қамтамасыз ету жүйесіне; құрылыстағы ұйымдастыру мен басқарудың жетекші әдістеріне; құрылыс-монтаж жұмыстарының және тиімділік туралы объективті мәліметтері өндірістік (натуралық) жағдайларда тексерілетін құрылыс, сәулет және құрылыс материалдары саласындағы басқа да прогрессивті шешімдерге негізделе отырып жүзеге асырылған өзге де құрылыс объектілері қатысты қолданылады.

1.2 Осы нормативтік-техникалық құжат Қазақстан Республикасы аумағында тәжірибелік объектілерді жобалауды және құрылысын жүзеге асыратын барлық қала құрылысы қызметіне қатысушыларға арналған.

1.3 Тәжірибелік объект деп жаппай құрылысқа ендіру үшін алғаш рет ұсынылатын аяқталған ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды және жобалау мен құрылыс тәжірибесінде кең қолданылуын қамтамасыз ететін сенімді мәліметтер мен тәжірибелік өтіл жинауды атайды.

Ескертпе - Тәжірибелік объектілер бірегей объектілерден Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» заңында көрсетілген көрсеткіштері бойынша ерекшеленеді.

2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы нормативтік-техникалық құжатты пайдалану үшін келесі нормативтік сілтемелік құжаттар керек:

ҚР ҚБҚ 1.02-03-2014

Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16-шілдедегі №242-ІІ «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» заңы.

Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 13-қаңтардағы № 541-ІV «Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру туралы» заңы.

Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 9-қаңтардағы № 212-ІІІ Экологиялық кодексі.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 17-қарашадағы №1202 қаулысымен бекітілген «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 16-қаңтардағы №14 қаулысымен бекітілген «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламенті.

ҚР ҚН 1.02-03-2011 Құрылыс салуға арналған жобалау құжаттамасын әзірлеудің, келісудің, бекіту мен құрамының тәртібі.

ҚР ҚН1.03-00-2011 Құрылыс өндірісі. Кәсіпорындар, ғимараттар мен имараттардың құрылысын салуды ұйымдастыру.

ҚР ҚН 1.03-05-2011 Құрылыстағы еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы.

ҚР ЕЖ 1.03-102-2014 Кәсіпорын, ғимарат пен имараттың құрылысының ұзақтығы мен құрылыстағы бітеме. 2-бөлім.

ҚР ЕЖ 2.02-101-2014 Ғимараттар мен имараттардың өрт қауіпсіздігі.

ҚР ЕЖ 1.03-101-2013 Кәсіпорын, ғимарат пен имараттың құрылысының ұзақтығы мен құрылыстағы бітеме. 1-бөлім.

ҚР ҚБҚ 8.02-03-2011 Қазақстан Республикасындағы құрылыс үшін жобалық жұмыстардың құнын анықтауға қатысты жалпы ережелер.

БҚ 11-02-2006 Күрделі құрылыс объектілерінің құрылысы, қайта жөндеуі, күрделі жөндеуі кезіндегі атқарушы құжаттаманы жүргізу реті мен оның құрамына қойылатын талаптар және инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілерінің жұмыстарын, конструкцияларын, аймақтарын куәландыру актілеріне қойылатын талаптар.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 27-наурыздағы № 282 қаулысымен бекітілген «Қаржыландыру көздеріне қарамастан құрылысқа арналған жобалау алдындағы (техника-экономикалық негіздемелер) және жобалау (жобалау-сметалық) құжаттамаға сараптама жүргізу, сондай-ақ мемлекеттік инвестициялар есебінен салынып жатқан жобаларды бекіту ережелері».

Ескертпе - Осы нормативтік-техникалық құжатты қолдану кезінде сілтемелік құжаттар әрекетін тексерген жөн: ақпараттық «Қазақстан Республикасы аумағында қызмет ететін сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық актілер тізімі», «Қазақстан Республикасының стандарттау бойынша нормативті құжаттарды сілтеуіш» және «Мемлекетаралық нормативті құжаттарға сілтеуіш», құжаттар жыл сайын ағымдық жыл үшін жаңадан құралады. Егер сілтеме құжат ауыстырылған (өзгертілген) жағдайда осы нормативті қолдану кезінде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты қолданған жөн. Егер сілтеме құжат ауыстырылмай, күшін жойса, онда осы сілтеме көрсетілген ереженің осы сілтемеден басқа бөлігі пайдаланылады.

3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы нормативтік-техникалық құжатта тиісті анықтамалары бар келесі терминдер пайдаланылған:

3.1 Эксперименталдық объект (эксперименталдық, бір реттік): Жобалануы және/немесе құрылысы жаңа жобалық шешімдерді және (немесе) құрылыс әдістерін таңдау, зерттеу және тексеру, сонымен қатар жүргізілген зерттеулер мен (немесе) алдын ала зертханалық сынақтар нәтижелерін тәжірибеде (құрылыс барысында және пайдалануға тапсырудың белгілі бір кезеңінде) растау мақсатымен жүзеге асырылатын объект.

3.2 Эксперименталдық құрылыс объектісі: шектелген аумақта (өнеркәсіптік түйінде, елді-мекен ауданында, шағын ауданда немесе өзге қала құрылысы кешенінде) шоғырланған кәсіпорындар кешені, ғимараттар мен имараттар тобы, бөлек ғимараттар мен имараттар, технологиялық, техникалық және ғылыми жетістіктерді ендіру жолымен тұрғындар мен қоршаған ортаны жетілдіруге және өмір сүру жағдайларын жақсартуға бағытталған сәулеттік, құрылыстық, инженерлік және (немесе) технологиялық шешімдер.

3.3 Эксперименталдық құрылыс объектісін (инновациялық жобаны) әзірлеуші: эксперименталдық объектіні әзірлеуші болып табылатын жеке немесе заңды тұлға.

3.4 Инновациялық жоба: Құрамында экономикалық пайдалылық негіздемесі, капиталдық салымдардың көлемі мен жүзеге асыру мерзімдері, соның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әзірленіп бекітілген қажетті жобалық-сметалық құжаттама, сонымен қатар инвестицияларды атқару бойынша тәжірибелік әрекеттердің сипаттамасы бар құжат.

3.5 Инвестор: Қолданыстағы заңнамаға сәйкес өзінің меншікті қаражатын және/немесе тартылған қаражат есебінен эксперименталдық объект құрылысына капиталдық салымдар салуды жүзеге асырушы заңды немесе жеке тұлға.

4 ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

4.1 Сараптық объектілерді жобалау және құрылысын іске асыру Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» заңының және Қазақстан Республикасының «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің талаптарына жауап беруі керек.

4.2 Осы норматив эксперименталдық объектілерді жобалау және салу, жүргізілген эксперимент нәтижелерін қорытындылау, сондай-ақ оның қатысушыларын ынталандыру тәртібін белгілейді.

4.3 Эксперименталдық объектілер жобалануы мен құрылысы ғимараттардың сәулеттік-жобалық шешімдерін жетілдіруге, құрылыстың материал сыйымдылығы мен энергия сыйымдылығын төмендетуге, объектілердің пайдаланушылық сипаттарын жоғарылатуға, құрылыс-монтаж жұмыстары өндірісінің алдыңғы қатарлы әдістерін ендіруге, нормативті құжаттар мен мемлекеттік стандарттарды жетілдіруге, ҚР ЕЖ 2.02-101 өзге де мақсаттарға бағытталған сәулет, құрылыс және құрылыс

материалдары саласында жаңа ғылыми-техникалық әзірлемелерді тәжірибеде тексеру мақсатында жүзеге асырылады.

4.4 Құрылыстың эксперименталдық объектісі ретінде қала құрылысы конструкциялары, тағайындалуы әртүрлі ғимараттар мен имараттар, сондай-ақ тұрғындардың өмір сүру жағдайларын жақсартатын, материалдық және энергетикалық ресурстардың үнемделуін қамтамасыз ететін басқа да құрылыс түрлері, өндірістің прогрессивтік технологиясын ендіру мен табиғи ортаны қорғау болуы мүмкін.

4.5 Эксперименталдық объектілердің жобалануы мен құрылысы тұрғын-азаматтық және өндірістік тағайындалымдағы объектілердің жаңа типтерін, инженерлік конструкцияларды, ғимараттар мен имараттардың инженерлік жабдықталу жүйесін, қолданыстағы объектілерді өзге функционалдық мақсаттарда қайта құру және пайдаға жаратуды, телімдерді, ғимараттар мен имараттарды қауіпті геологиялық процестерден инженерлік қорғауды қамтамасыз етуді, сонымен қатар эксперименталдық циклдың толығымен аяқталуына қажетті эксперименталдық жабдықтарды, материалдарды, конструкциялар мен басқа да құрал-жабдықтарды өндіруді қамтиды.

4.6 Эксперименталдық объектілер жобалануы мен құрылысына қатысушылар (жобалық, ғылыми-зерттеушілік, құрылыс және монтаждау ұйымдары және тапсырыс берушілер (салушылар)) қолданыстағы заңнамаға сәйкес эксперименталдық құрылысты жобаларға сәйкес әрі белгіленген мерзімдерде іске асыру бойынша құрылыс жұмыстарының уақытылы әрі сапалы аяқтауына жауапты.

4.7 Эксперименталдық объектілер жобалануы мен құрылысына қатысушылар жобалық қуатқа шығуды қамтамасыз етуі, эксперименталдық құрылыс нәтижелерін жалпылауы, жалпы ғылыми-техникалық есептіліктер құрастырып, объектілерді жобалау және құрылысын іске асыру бойынша нәтижелерді одан әрі тираждау бойынша ұсыныстар дайындауы қажет.

4.8 Эксперименталдық объектілерде:

- елді мекендердің, қала құрылысы кешендерін, тұрғын үй аудандары мен кварталдарын, өнеркәсіп аудандары мен тораптарын салудың жаңа қағидаларын;
- жаңа көлемдік-жоспарлау және конструктивтік-техникалық шешімдердің, олардың технологиялық тұрғыда жүзеге асырылуының, сондай-ақ құрылыс өнімдерінің пайдалану сапаларын жақсартудың тиімділігін;
- жаңа прогрессивтік құрылыс материалдарын, бұйымдарды, конструкциялар мен жабдықтарды қолдану тиімділігі;
- инженерлік қамтамасыз етудің үнемделуі және тиімділігін;
- энергияны үнемдеу жүйелері мен шешімдерінің тиімділігін;
- құрылысты ұйымдастырудың жаңа әдістері және жұмыстарды жүргізу технологияларын;
- сәулет, қала құрылысы, аумақтық жоспарлау, құрылыс, құрылыс материалдары мен конструкциялары қоршаған ортаны қорғау саласында қолданылатын нормаларды, техникалық шарттарды, әдіснамалар мен стандарттарды нақтылайтын немесе дамытатын есептеулердің, жобалау және техникалық нормалаудың жаңа тәсілдерін;
- пайдаланылып отырған тұрғын ғимараттардың жылу санациясының тиімді әдістерін тексеру жүзеге асырылуы мүмкін.

4.9 Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстардың (ҒЗТҚЖ) нәтижелерін эксперименталдық тексеру 4.8-т. сәйкес жүзеге асырылатын объектілер республикалық және салалық ғылыми-техникалық бағдарламалардың, жекелеген ғылыми-техникалық жобалар мен өзге де тиімді әзірлемелердің тапсырмалары негізінде қалыптастырылатын эксперименталдық объектілерді жобалау және салудың салалық немесе ведомстволық бағдарламасы енгізілуі керек. Сонымен қатар, оған ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстардың (ҒЗТҚЖ) және шетелден алып пайдаланылған ғылыми-техникалық әзірлемелердің нәтижелерін енгізу қарастырылатын объектілер енгізілуі мүмкін, егер олар республикалық құрылыс кешеніне қызығушылық танытатын болса.

5 ЭКСПЕРИМЕНТАЛДЫҚ ОБЪЕКТІЛЕРДІ ЖОБАЛАУ ЖӘНЕ САЛУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ТӘРТІБІ

5.1 Эксперименталдық жобаларды салу және жобалау үшін оларды эксперименталдық объектілерді жобалау және салудың салалық немесе ведомстволық бағдарламасына енгізу негіз болып табылады.

5.2 Объектілерді салалық немесе ведомстволық бағдарламаға енгізу туралы ұсыныстарды ғылыми-зерттеу және жобалау кәсіпорындары, сондай-ақ тапсырыс берушілер енгізе алады, егер олар өздерінің объектілерінде ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарын (ҒЗТҚЖ) эксперименталдық тексерудің жүргізілуін болжайтын болса.

5.3 Ұсыныстар эксперимент жүргізу кезінде мердігермен, тапсырыс берушімен, жобалау кәсіпорнымен, ғылыми-техникалық көмек көрсететін ғылыми-зерттеу институтымен, сондай-ақ қажет болған жағдайда, сәулет және қала құрылысы жөніндегі тиісті органдармен келісілуі керек.

5.4 Салалық бағдарламаға енгізу үшін мемлекеттік басқару органдарына бағдарламаға объектілерді енгізу қажеттілігі негізделетін эксперимент жүргізудің жұмыс бағдарламасы бар түсіндірме жазбаны қысқарту қажет және экспериментті жүзеге асыруға қажетті қаражаттардың сомасы мен мұндай шығындарды қаржыландырудың мүмкін көздері келтіріледі.

5.5 Эксперимент жүргізу және оның қатысушыларының іс-әрекеттерін үйлестіру үшін жобалау кәсіпорны – жобаның әзірлеушісі ғылыми-зерттеу кәсіпорындары мен тапсырыс берушінің қатысуымен, төмендегідей негізгі мәселелерді қамтитын жұмыс бағдарламасын құрады:

- эксперименталдық құрылыстың мақсаты;
- басталғанға дейін, ал қажет болған жағдайда эксперименталдық объектінің құрылысын жүзеге асыру кезіндегі ғылыми-зерттеулерді орындау тәртібі және көлемі;
- құрылыс кезінде, ал қажет болған жағдайда, оны пайдалану кезеңінде объектінің жағдайын қадағалау жүргізу тәртібі;
- құрылысқа қатысушыларға техникалық және әдіснамалық көмек көрсету және бақылау тәртібі (тапсырыс беруші, мердігер, қадағалау қызметі);

- эксперимент жүргізуге тікелей байланысты барлық шығындарды есепке алуды жүргізу тәртібі;
- құрылыс барысында техникалық және авторлық қадағалауды жүзеге асыру кезінде есепке алынатын, эксперимент жүргізуге байланысты ерекшеліктер;
- материалдарды, бұйымдарды, конструкциялар мен жабдықтарды эксперименттеу және сынақтар жүргізу барысында тексерілетін жаңалықтарды қолдану ерекшеліктері бойынша әзірлеуге жататын ұсынымдар тізбесі;
- жүргізілген экспериментке байланысты объектіні пайдалану ерекшеліктері туралы ұсыныстар (қажет болған жағдайда).

6 ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІ

6.1 Эксперименталдық объектілер пайдалануға тапсыру кезінде онда өрттің пайда болуын болдырмауға бағытталған Қазақстан Республикасының «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламенті мен ҚР ЕЖ 2.02-101-2014 талаптарына сәйкес шаралар өткізуге жарамды болатындай етіп салынуы керек, ал өрт орын алған жағдайда келесі талаптар орындалуы қажет:

- а) ғимарат немесе имараттың тұрақтылығы, сондай-ақ тасымалдайтын конструкциялардың беріктігі адамдарды эвакуациялауға арналған және өрт залалдарын қысқартуға бағытталған уақыт аралығында сақталуы керек;
- б) өрт орнында өрттің қауіпті факторларының пайда болуы мен таратылуы шектеулі болуы тиіс;
- в) өрттің қауіпті факторларының таралуы, соның ішінде көршілес ғимараттар мен имараттарға көшуі шектелуі тиіс;
- г) өрт шалған ғимарат жанындағы аумақа адамдарды (жасы мен физикалық жағдайларын ескере отырып) өмірге және денсаулыққа қауіп төнуге дейін қауіпсіз түрде эвакуациялау, адамдарды құтқару мүмкіндігі қамтамасыз етілуі қажет;
- д) өрт сөндіру бөлімшелерінің жеке құрамы өздерінің өрт сөндіру құралдарымен қоса өрт орнына кіру мүмкіндігі болып, адамдарды құтқару және материалдық құндылықтар мен қоршаған ортаға тиюі мүмкін залалдарды алдын алу бойынша шараларды орындауға жағдай жасау.

6.2 Эксперименталдық объектілердің өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін жобалық құжаттамада:

- а) өртке қарсы алшақтық немесе жобалық ғимараттан, не болмаса ғимаратқа жақын имаратқа, конструкцияға, немесе сыртқы орнатылымға (сызықтық конструкциялар үшін – қашықтық трасса осынен елді-мекендерге, өнеркәсіптік және ауылшаруашылық объектілерге, орман алаптарына дейін, сызықтық конструкциялардың бір-біріне қарама-қарсы трассалары, қорғалатын аймақтар көлемдері) дейінгі алшақтық;
- б) конструкция элементтері мен инженерлік-техникалық қамтамасыз ету жүйелерінің отқа төзімділік және өрт қауіптілік сипаттамаларының қабылданатын көрсеткіштері;
- в) ғимарат немесе имаратты өрттік бөліктерге бөлу;
- г) өрт туған кезде орналасу, габариттер және адамдарды (соның ішінде мүгедектерді) эвакуациялау жолдары, эвакуациялау жолдарының түтінге қарсы

қорғанысының қамтамасыз етілуі, эвакуациялау жолдарында қабырға, еден және төбе материалдарының өрт қауіптілігіне қатысты сипаттамасы, эвакуациялық шығу жолдарының саны, орналасуы, габариттері;

д) өртті автоматты түрде анықтау жүйесінің сипаттамалары немесе параметрлері, хабарлағыштар және өрт кезінде эвакуациялауды басқару, сонымен қатар автоматты түрде өрт сөндіру мен түтіннен қорғану;

е) өрт сөндіргіш техниканың өрт ошағына кіру мүмкіндігін, өрт сөндіру бөлімшелері қызметкерлерінің қауіпсіздігі және өрт сөндіру құралдарын өткізе алу, өрт сөндіру жүйелерінің параметрлері, соның ішінде сыртқы және ішкі өртке қарсы сумен қамсыздандырылуды қамтамасыз ету шаралары;

ж) құрылыс және пайдалануға тапсыру кезеңдерінде ғимарат немесе имаратты өрт қауіпсіздігімен қамтамасыз ету бойынша ұйымдастырушылық-техникалық шаралар негізделуі керек.

7 ЭКСПЕРИМЕНТАЛДЫҚ ОБЪЕКТІЛЕРДІ ЖОБАЛАУ

7.1 Эксперименталдық объектілердің жобалануы мен құрылысын салу Қазақстан Республикасының құрылыс, қала құрылысы және сәулет істері жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органының шешімі бойынша жүзеге асырылады.

7.2 Эксперименталдық құрылысты жобалар алдында техникалық-экономикалық негіздеме (ТЭН) және инвестициялау негіздемесі (ИН) орындалуы керек.

7.3 ТЭН (ИН) эксперименталдық құрылыстың техникалық-экономикалық мақсатқа сәйкестілік мәселелері шешіліп, ғылыми-техникалық сынақтар орындалуы керек бәсекелес нұсқалар салыстырылуы керек.

7.4 Жобалау жобасын әзірлеу құрылыстың есеп айырысу құнының одан әрі жобалау және құрылысы кезінде көбейтілмеуі тиіс екені есепке алына отырып, ТЭН (ИН) қабылданған шешімдер негізінде орындалуы керек.

7.5 Жобалау-сметалық құжаттаманы (ЖСҚ) әзірлеу үшін:

а) Ғылыми-зерттеу, жобалық және мержігер құрылыс компаниясының қатысуымен тапсырыс беруші әзірлейтін жобалауға тапсырма;

б) Жер телімін (алаңдар, трассалар) таңдау немесе жер кесіп беру (пайдалануға рұқсат) бойынша материалдар;

в) Объектінің инженерлік және коммуналдық қамсыздандырылуының техникалық ережелері;

г) Инженерлік ізденістер нәтижелері;

д) Тапсырыс берушінің жоба алдындағы қызметінің нәтижелерін қоса өзге де бастапқы мәліметтер негіз болып табылады.

7.6 Эксперименталдық объект құрылысы үшін ЖСҚ тапсырыс берушінің (салушының) есебінен әзірленеді.

7.7 Инвесторлар – құрылыс ғылымын дамыту қорына қаражат аударатын, эксперимент жүргізуге тікелей байланысты және оны жүргізу барысында енгізілген жаңалықтардан алынған үнемдеу арқылы жабылмайтын көтерілген шығындардың өтемақысын алуға құқылы эксперименталдық объектілер құрылысының тапсырыс берушілері.

7.8 Эксперименталдық объектілер құрылысына жобалау құжаттамасын әзірлеу құны эксперименталдық сипатқа ие жобалау жұмыстары көлемдерінің 1,5 коэффициентін қолдану арқылы ҚР ҚБҚ 8.02-03 сәйкес анықталуы мүмкін.

7.9 Эксперименталдық объект құрылысы үшін ЖСҚ әзірлеуді сәулет, қала құрылысы, құрылыс салаларындағы сәйкесінше жобалық-зерттеушілік (жобалық) қызмет түрлерін орындауға лицензиясы бар жеке және заңды тұлғалар іске асыра алады.

7.10 Эксперименталдық объект құрылысы үшін ЖСҚ ҚР ҚН 1.02-03 сәйкес бекітіледі.

7.11 Эксперимент мақсаттарын іске асыру үшін эксперименталдық объектілерді жобалау кезінде тиесілілігі бойынша мемлекеттік қадағалау органдарымен міндетті түрде келісілуі тиіс қолданыстағы нормативтерден кейбір аутықулар болуы мүмкін.

7.12 Эксперименталдық объектілері құрылысының шығындарын жиынтық есептеу және сметалық жиынтық есептеулері кезінде экспериментті жүргізуге қажетті бірізгілік шығындарға қаражат қарастырылады, соның ішінде: экспериментті жүзеге асыру үшін арнайы жасалған айла-бұйымдарды, жарақтарды, монтаждау жабдықтарын, құрылыс және монтаждау құрылғыларын жобалау және дайындау құны; сондай-ақ оны жүргізуге тікелей байланысты өзге де шығыстар. Көрсетілген шығыстар жеке жолға бөлініп көрсетіледі.

7.13 Эксперименталдық объектілердің техникалық-экономикалық көрсеткіштерін жаппай құрылыс кезінде орын алмайтын, экспериментті жүргізуге байланысты, біржолғы шығындарды шегергендегі олардың толық құны негізінде анықтайды. Бұл ретте басқа объектілерде айналымдылығына қарай құнының бір бөлігі ескерілетін, пайдаланылуы мүмкін жарақтар мен айла-бұйымдар құнының да бір бөлігін ғана есепке алады.

7.14 Эксперименталдық объект құрылысы үшін ЖСҚ құрамында белгіленген рет бойынша әзірленген құрылысты ұйымдастыру жобасы (ары қарай – ҚҰЖ) және жұмыстар өндірісінің жобасы (ары қарай – ЖӨЖ) болуы керек.

Эксперименталдық объектілердің ҚҰЖ және ЖӨЖ жұмыскерлердің қауіпсіз еңбек ету шарттары, механизация құралдарын тиімді қолдану, құрылыс жұмыстарының сапасын арттыру, құрылыс өндірісінің прогрессивті технологиясын ендіру, энергия үнемдегіш және қоршаған ортаға зиян тигізбейтін технологияларды пайдалану қарастырылуы қажет. Эксперименталдық объектілерінің құрылысын жүргізу ұзақтығы кәсіпорындардың, ғимараттар мен имараттардың құрылысы ұзақтығының бекітілген нормаларына сәйкес ҚҰЖ анықталуы керек.

7.15 Күрделі және эксперименталдық объектілерді құрылысқа дайындауға арнайы бағдарламалар бойынша режимдік бақылауларды (сейсмометрикалық, гидрогеологиялық, геохимиялық, геодезиялық, маркшейдерлік, метрологиялық, тензометриялық ж.т.б.) ұйымдастыру, сондай-ақ, қажет болған жағдайда, сынақ полигондарын, метеорологиялық бекеттерді және өлшеу станцияларын құру жөніндегі жұмыстар кіруі керек.

Жұмыстарды жүргізу жобаларын және объектілердің қайта жаңартылуын (жетілдірілуін) қоса алғанда, оның құрамындағы күрделі және эксперименталдық объектілер құрылысының технологиялық карталарын объектілердің тапсырыс берушілерінің немесе жобалау ұйымдарының тапсырысы бойынша мамандандырылған жобалау-технологиялық ұйымдары әзірлеуі керек. Бұл шығындарды қаржыландыру объектілердің тапсырыс берушілері тарапынан жобалау-іздігіру жұмыстарының құнына қосылады.

7.16 Эксперименталдық объектілер құрылысының ұзақтығы ҚР ЕЖ 1.03-101 және ҚР ЕЖ 1.03-102 сәйкес кәсіпорындардың, ғимараттар мен имараттардың құрылыс ұзақтығының бекітілген нормаларына сәйкес жеке есептеу немесе интерполяциялау әдісі арқылы ҚҰЖ анықталуы керек. Ғимараттар мен имараттардың, жаңа технологиялық үдерістердің, құрылыс материалдары мен конструкциялардың пайдалану сапасын тексеру бойынша эксперименттің ұзақтығы қолданыстағы нормативтік құжаттармен және эксперимент жүргізудің жұмыс бағдарламаларымен анықталады.

7.17 Эксперименталдық объектілерді жобалау кезінде эксперименталдық объектілердің сенімділігін, беріктігін, пайдалану және сәулет сапаларының жақсартылуын қамтамасыз ететін шешімдер қарастырылуы керек.

7.18 Эксперименталдық құрылыс барысында сынақтарға арналған жобада қарастырылған жаңа материалдардың, бұйымдардың, конструкциялар мен жабдықтардың үлгілері арнайы бағдарламалар бойынша алдын ала сынақтан өткізіліп, тиісті комиссиямен қабылдануы керек.

7.19 Эксперименталдық объектілерді жобалау кезінде қолданыстағы мемлекетаралық және республикалық құрылыс нормаларын, ережелерді, нұсқаулықтарды, стандарттарды және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік техникалық құжаттарын басшылыққа алуы қажет.

7.20 Эксперименталдық объектілерді жобалау кезінде эксперимент мақсаттарын іске асыру үшін тиесілілігі бойынша мемлекеттік қадағалау органдарымен міндетті түрде келісілуі тиіс қолданыстағы нормативтерден кейбір ауытқулар болуы мүмкін.

7.21 ҚР ҚН 1.02-03 сәйкес Қазақстан Республикасында нормалары (мемлекеттік нормативтер немесе Қазақстан Республикасында қолданылатын мемлекетаралық нормативтер) жоқ ерекше параметрлері (сипаттамалары, қасиеттері) бар объектілерді жобалау кезінде тапсырыс беруші нормативтік-зерттеу және арнайы ұйымдарды тарта отырып, осы объект үшін жоқ нормативтерді алмастыратын жобалау және құрылысқа арнайы техникалық шарттарды (АТШ) әзірлейді.

7.22 Тәжірибелік объектілер салуға ЖСҚ сараптамасы «Қаржыландыру көздеріне қарамастан құрылысқа арналған жобалау алдындағы (техника-экономикалық негіздемелер) және жобалау (жобалау-сметалық) құжаттамаға сараптама жүргізу, сондай-ақ мемлекеттік инвестициялар есебінен салынып жатқан жобаларды бекіту ережелеріне» сәйкес жүзеге асырылады.

7.23 Сәулет жобалауының ерекше түрі ретінде тұрғын және қоғамдық ғимараттарды тәжірибелік жобалау тапсырмаларды конструктивтік, функционалық-жоспарлық, инженерлік, көлемдік-кеңістіктік, сәулет-композициялық сипаттағы жеке немесе кешенді шешу нұсқаларын, сондай-ақ қоғамның қазіргі заманғы қажеттіліктеріне жауап беретін құрылыста қайта қолдану үшін ғимараттардың жаңа түрлерін әзірлеу мақсатында жүзеге асырылады.

7.24 Тәжірибелік құрылыс объектілерінде жүргізілетін ғылыми және тәжірибелік зерттеулер нәтижелері және биік ғимараттардың тәжірибелік құрылысына қатысушылардың ақпараттары мен ғылыми есептерін өңдеу мен жалпыландырудың позитивті есептерінің негізінде азаматтық маңызы бар объектілерді жобалаудың нормативтік базасын жетілдіруде нормативтік құжаттарға өзгерістер енгізу бойынша ұсыныстар даярлау жүргізіледі.

7.25 Тәжірибелік жобаларды іске асыру кезінде Тапсырыс берушілер, егер Тәжірибелік құрылыс бағдарламасында тапсырыс берушінің аралық есеп беруі қарастырылса, жобалау бойынша орталық органды (жобалау, ғылыми-зерттеу институты) хабарландырып отырады, ондай есептер Бағдарламаны орындау жөніндегі байламдармен министрлікте қаралады.

8 ЭКСПЕРИМЕНТАЛДЫҚ ОБЪЕКТІЛЕРДІҢ ҚҰРЫЛЫСЫН САЛУ

8.1 Объектінің құрылысын салу Қазақстан Республикасының құрылыс, қала құрылысы және сәулет істері жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органының рұқсатымен, белгілеген тәртіпте жүзеге асырылуы қажет.

8.2 Құрылыс барысын бақылау және эксперименталдық объектілерді пайдалануға қабылдау, Қазақстан Республикасы нормативтік-құқықтық және нормативтік-техникалық құжаттарда белгіленген тәртіпте жүзеге асырылады.

8.3 ҚР тәжірибелік құрылысты жүзеге асыру қазіргі заманғы қала құрылысы, сәулет, техникалық және инженерлік шешімдерді жаппай құрылыс тәжірибесіне енгізу үшін өзекті әрі тиімді болып табылады, сондай-ақ қолданыстағы және жаңа құрылыс нормалары мен ережелерін жетілдіруге негіз болып табылады.

8.4 Тәжірибелік жобалар индустриалдық өндірістің тұрғын және қоғамдық ғимараттарын жеке жобалау және оларды бағалаудың ерекше стандарты үшін үлгілік модельдердің рөлін атқаруы тиіс, ол азаматтардың эстетикалық және психологиялық аспектідегі ыңғайлы ортаға құқықтарын іске асыруға мүмкіндік береді.

8.5 Қоғамның әзірленетін тәжірибелік жобалау объектілеріне қоятын талаптарының көп аспектілілігі, олардың мобильді әлеуметтік-экономикалық жағдай мен аумақтық-мүліктік кешен өзгерістерінің сипатына қоныстардың іс жүзіндегі және келешектегі (қала құрылысының жобалау және регламенттеу құжаттамасына сәйкес) тәуелділігі оның мониторингтік сипатын анықтайды. Тәжірибелік жоспарлау объектілеріне қойылатын талаптарға ықпал ететін және оның басымдылықты міндеттерін құрайтын шарттардың негізгі үш тобын атап өтуге болады: әлеуметтік-экономикалық шарттар; табиғи шарттар; қала құрылысы жағдайының (іс жүзіндегі және жобалық) ерекшеліктері.

8.6 Зерттеудің мақсаты тәуекелдер факторларын ескере отырып тәжірибелік құрылысты басқару әдістемесін әзірлеу болып табылады. Зерттеу міндеттері:

а) тәжірибелік құрылыстың отандық практикасы үшін тиісті бағдарларды таңдау мақсатында шетелдік тәуекелді басқару тәжірибесін талдау;

б) құрылыстағы инновациялық үдерістерді басқару ерекшеліктерін зерттеу және соның негізінде оның негізгі қатысушыларының міндеттерін анықтау;

в) тәжірибелік құрылыс нәтижелерін саралау және оның осы уақытта және келешекте даму үрдістерін белгілеу;

г) инвестициялық-құрылыс қызметіне қатысушы ұйымдарда тәжірибелік жобалау және құрылыс жоспарын іске асыру барысында туындайтын тәуекел факторларын осы жобалардың ерекшеліктерін анықтау үшін және оларды әзірленетін сыныптамада бейнелеу үшін белгілеу және талдау;

д) тәуекелдерді анағұрлым нақты сәйкестендіру мақсатында тәжірибелік жобалар үшін инвестициялық-құрылыс қызметінің тәуекелдерін сыныптауды жетілдіру;

е) инновацияларды жаппай құрылысқа енгізу құралы ретіндегі тәжірибелік құрылысты жоспарлау тиімділігін арттыру мақсатында анықталған ерекшеліктер негізінде тәжірибелік объектілер құрылысы жобаларын іске асыру тәуекелдерін басқару әдістемесін әзірлеу;

ж) тәжірибелік объект құрылысының инвестициялық жобасын басқарудың негізгі ережелерін, оны іске асырудың тәуекелдерін бағалауды ескере отырып, әзірлеу. Зерттеу объектісі жаппай құрылыстағы инновациялық үдерістер болып табылады. Зерттеу мәні инновациялық құрылыс жобасына еретін тәуекелдержі бағалау негізінде тәжірибелік құрылысты басқару болып табылады.

9 ЭКСПЕРИМЕНТАЛДЫҚ ОБЪЕКТІЛЕРДІҢ ҚҰРЫЛЫСЫНЫҢ САЛЫНУЫ САПАСЫН БАҚЫЛАУ

9.1 Құрылыс объектілерінде жүргізілетін құрылыс-монтаждау жұмыстарының сапасын бақылау, орындалған жұмыстардың, конструкциялардың, инженерлік жүйелердің, салынған объектілердің (құжаттық, визуалды, құралдық) сәйкестігін тексеру, бекітілген жобалық-сметалық құжаттамамен белгіленген міндетті талап болып табылады, қолданыстағы заңнамамен, мемлекеттік (мемлекетаралық) нормативтермен реттеледі, оның ішінде ғимараттардың (құрылыстардың) пайдалануға беру сапасының және қорғайтын және күш түсетін конструкцияларының мықтылығын, орнықтылығын, сенімділігін қамтамасыз ету бойынша.

9.2 Жобаны жүзеге асырудың барлық кезеңдерінде, оның ішінде объектілерді пайдалануға беруді және орындалған жұмыстарды қабылдауды, оның құнын, мерзімдерін, сапасын техникалық бақылауды тапсырыс беруші, қызметтің аталмыш түріне тиісті рұқсаттары бар арнаулы құзіретті тұлғалар белгіленген тәртіпте жүзеге асырулары қажет.

9.3 Эксперименталдық объектілердің құрылысын салу үдерісінде сәулет-құрылыс салуды бақылау органдары объекті құрылысының салынуын бақылайды, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамаға сәйкес мемлекеттік қабылдау және жұмыс комиссиялары қатысады.

Сәулет-құрылыс салуды бақылауды өкілетті мемлекеттік органдар, сонымен қатар жергілікті атқарушы органдар өздерінің бақылау қызметтері шегінде, тапсырыс беруші құрылыстың салынуына техникалық бақылау ұйымдастыру жолымен жүзеге асыратын болады.

9.4 Авторлық бақылауды ҚР ҚН 1.03-00 сәйкес құрылысы аяқталған эксперименталдық объектілерді пайдалануға беруге қабылдау кезеңінде және ҚР ҚБҚ 1.02-03-2014 сәйкес бүкіл құрылыс салу кезеңі бойына мемлекеттік қабылдау және қабылдау комиссиялары пайдалануға беруге қабылдаулары қажет, объектілердің құрылысын салу барысында жоба авторы және (немесе) жобалық (жобалық-сметалық) құжаттамаларын әзірлеушілер жүзеге асырады.

9.5 Эксперименталдық объектілердің құрылысын салудың сапасын бақылауды мердігер, құрылыс (кіріс, операциялық, қабылдау, зертханалық, геодезиялық және

басқалар) сапасын меншік өндірістік бақылаудың барлық түрлері мен үлгілерін жүзеге асыру жолымен және қабылдау және мемлекеттік қабылдау комиссиялары, жұмысшылар пайдалануға беруге қабылдау барысында жүзеге асырады.

9.6 Мердігердің құрылыс салу сапасын кіріс бақылауы келіп түсетін құрылыс материалдарын, өнімдерді, конструкцияларды, топырақты ж.т.б., сонымен қатар техникалық құжаттамаларды зертханалық сынауды қарастырады және негізінен тіркеу әдісімен (сертификаттар, жүкқұжат төлқұжаттары бойынша), ал қажет болған жағдайда өлшеу әдісімен және тағы да басқа нормативтік құжаттар арқылы жүзеге асырылатын болады.

9.7 Операциялық бақылау жекелеген құрылыс үдерістері, өндірістік операциялар бойынша жұмыстар өндірісі үдерісінде немесе олар аяқталғаннан кейін, үдерісті немесе операцияны жалғастыру барысында көрінбеуі мүмкін кемшіліктерді анықтау және бұл кемшіліктерді ескерту және жою бойынша шаралар қабылдау мақсатында орындалатын болады.

Операциялық бақылау нәтижелері өлшеу тәсілімен немесе техникалық бақылау арқылы жүзеге асырылады, жұмыстардың жалпы немесе арнайы журналдарында, аталмыш ұйымдағы қолданыстағы сапаны бақылау жүйесімен қарастырылған, геотехникалық бақылау журналдарында және басқа құжаттарды тіркеледі.

Капиталды құрылыс объектілерінің құрылысын салу, қайтадан салу, капиталдық жөндеу барысындағы жұмыстардың орындалуын есепке алу жалпы және (немесе) арнайы журналдарын жүргізу тәртібі ҚР ҚН 1.03-00 сәйкес жүргізілетін болады.

Операциялық бақылаумен келесілер тексеріледі:

- өндірістік үдерістер мен операцияларды орындаудың жүйелілігі мен толықтығының сәйкестігі, сонымен қатар технологиялық құжаттама (технологиялық карталар, регламенттер) талаптары технологиялық тәртіптері нормаларының сақталуын;

- мысалы, гидро окшаулау, арматуралар мен төсеме өнімдерінің көлемдері мен орналасуы, бетон қосындысын төсер алдындағы дәнекерлеу қосылыстары сапасы, конструкциялардың жиналмалы элементтерін орнатудың дәлдігі ж.т.б. сияқты көрінбейтін жұмыстарға жататын жұмыстардың аралық нәтижелері сапасының стандарттары мен ережелері, құрылыс нормалары, жобалық құжаттамалар талаптарының орындалуы және олар көрінбейтін жұмыстарға арнаолған актілерге қол қой арқылы тіркеледі,

Жекелеген жауапты конструкциялар, конструкциялар қабаттары немесе қабаттардың аралық қабылдауын, конструкцияларды қабылдауға ұсынылатын орындау, геодезиялық сызбаларды, сынаулар бойынша қажетті құжаттарды, сонымен қатар бұл конструкциялар құрамына кіретін барлық көрінбейтін жұмыстарды куәландыру актілерін алдын-ала дайындай отырып қамтамасыз етеді.

9.8 Эксперименталдық объектілердің құрылысын салу барысында техникалық, авторлық және мемлекеттік бақылау өкілдері, орындалған жұмыстардың жекелеген кезеңдерінің шынайылығын және сапасын тексеруді орындауды, оларды ҚР ҚБҚ 1.02-03 сәйкес аралық қабылдау сәтіне дейін орындаулары мүмкін.

9.9 Капиталды құрылыс объектілерінің құрылысын салу, қайтадан салу, капиталдық жөндеу барысындағы жұмыстардың орындалуын есепке алуға арналған жалпы және (немесе) арнайы журналдарын жүргізу тәртібін мердігер немесе автордық бақылау өкілі ҚР ҚН 1.03-00 және ҚР ҚБҚ 1.02-03 сәйкес жүргізетін болады.

9.10 Құрылыс объектілерін пайдалануға тапсыру барысында және одан кейінгі жұмыстар мен конструкциялардан (іргетастар, гидро окшауландыру құрылыстары, темір-бетон конструкциялардағы ж.т.б. арматура және төсеме өнімдері құрылғылары) көрінбейтін қабылдау комиссиялары үшін визуалды балау мүмкін емес жұмыстардың сапасы мен дәлдігі, одан кейінгі жұмыстар барысында олардың жабылуына дейін тексеруге және қабылдауға ұсынылады.

10 ЭКСПЕРИМЕНТАЛДЫҚ ҚҰРЫЛЫСТАРДЫ САЛУ БАРЫСЫНДАҒЫ ОРЫНДАУ ҚҰЖАТТАМАСЫ

10.1 Құрылыс барысында жұмыстарды орындаушылар, жұмыстардың белгілі кезеңдерін аяқталуы бойынша өндірістің барлық кезеңдерінде, құрылыстың және олардың элементтерінің нақты жағдайын және жобалық шешімдерді нақты орындауды көрсететін орындау құжаттамасын жасауға міндетті.

Нақты орындау құжаттарының жасалуының, мазмұнының және үлгісінің міндеттілігі тиісті нормативтік құжаттармен белгіленеді.

Жобаға құрылыс жұмыстарын орындау немесе жабдықтарды алмастыру барысында өзгерістер енгізген жағдайда, бұл өзгерістерді тапсырыс беруші жоба әзірлеушісімен келісуі және ол жерде тіркелуі керек.

10.2 Мемлекеттік құрылыстың салынуын бақылау органы, эксперименталдық объектілердің құрылысын қорытынды тексеруі үшін қажетті орындау құжаттамасының тізілімі, БҚ 11-02 көрсетілген инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілерінің телімдерін, конструкцияларды, жұмыстарды куәландыру актісіне қойылатын талаптарға және капиталдық құрылыс объектілерінің құрылысын салу, қайтадан салу, капиталдық жөндеу барысындағы орындау құжаттары құрамына және жүргізілу тәртібіне қойылатын талаптарды ескере отырып анықталады.

10.3 Тұрғын-азаматтық құрылыстың объектілерін тәжірибелік жобалау кезінде нормативтік-техникалық талаптарды сақтау құрылыс өнімінің өзінің тағайындамасына сәйкестігін және халықтың тіршілігі үшін қолайлы жағдай жасауды, құрылыс өнмінің адамдардың өмірі мен денсаулығы үшін оны өндіру және пайдалану барысында қауіпсіздігін, құрылыс конструкциялары мен негіздерінің, инженерлік жабдық жүйелерінің, ғимараттар мен имараттардың сенімділігі мен сапасын; экологиялық талаптардың орындалуын, табиғи, материалдық, отын-энергетикалық және еңбек ресурстарын рационалды пайдалануды қамтамасыз етеді.

10.4 Тәжірибелік жобалау және құрылыс кезінде прогрессивті энергия үнемдеуші техникалық шешімдерді және тиімді инженерлік жабдықтарды электрмен жылытудың энергияны шоғырландыратын жүйелерін, энергияның баламалы көздерін, энергия үнемдейтін құрылыс материалдары мен технологияларын жылумен жабдықтау және ыстық сумен қамту кезінде табиғи газды пайдалануды алмастыру үшін жаппай қолдану үшін құрылыс саласындағы қажетті нормативтік базаны құру арқылы энергияны үнемдеу мәселесіне ерекше көңіл бөлінеді.

Ескертпе - Орындау құжаттамаларына:

– геодезиялық ажырату негізін қабылдау актілері;

- ғимараттардың (құрылыстың) жердегі (ғимараттың орналасуы) орналасуының орындау сызбасы;
- инженерлік желілер және жер асты құрылыстарының профильдері және орындау сызбалары;
- өндірістік мақсаттағы объектілердің орындау бас жоспарлары;
- тұрғызылған конструкциялардың орындау геодезиялық сызбалары;
- жұмыстардың жалпы журналы және құрылыс-монтаждау жұмыстары өндірісінің бүкіл мерзімінде толтырылатын арнайы жұмыс журналдары;
- крінбейтін жұмыстарды куәландыру актілері;
- жауапты конструкцияларды аралық қабылдау актілері;
- инженерлік қабылдау актілері, қажет болған жағдайда қабылдау сынақтары нәтижелері туралы құжаттарды қоса береді;
- құрылыс-монтаждау жұмыстары өндірісі үшін жауапты тұлғалар жасаған, бұл сызбалармен (оларға енгізілген өзгерістерді ескере отырып) орындалған жұмыстардың сәйкестігі туралы жазулары бар объектілердің құрылысына арналған жұмыс сызбалары;
- құрылыс қатысушыларының көзқарастары бойынша жобалық шешімдерді нақты орындауды көрсететін, оның ерекшелігін ескеру арқылы, басқа да құжаттар жатады.

11 ЭКСПЕРИМЕНТАЛДЫҚ ОБЪЕКТІЛЕРДІ ПАЙДАЛАНУҒА БЕРУГЕ ҚАБЫЛДАУ

11.1 Эксперименталдық объектілерді пайдалануға беруге қабылдауды Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» заңына және ҚР ҚН 1.03-00 сәйкес жүзеге асырылады.

Құрылысы салынып біткен объектіні мемлекеттік қабылдау комиссиясы пайдалануға беруге қабылдауы, оның толық дайындығы жағдайында, бекітілген жобаға сәйкес және жұмыс комиссиясының оң қорытындысы болғанда жасалынады.

11.2 Егер ол шартпен қарастырылған болса, мердігерден құрылыс мердігерлігі келісім-шарты бойынша орындалған жұмыстарды тапсыруға дайындық туралы хабарлама алған тапсырыс беруші, олардың нәтижелерін мемлекеттік қабылдау немесе қабылдау комиссиясы арқылы пайдалануға беруге қабылдауға міндетті.

11.3 Құрылысы салынған объектінің пайдалануға беруге қабылдауға дайындығын кешенді тексеруді, объектінің құрылысының салынып бітуі туралы мердігердің жазбаша хабарламасын алған сәттен бастап бес күн ішіндегі мерзімде құрылысты салушының (тапсырыс берушінің) шешімімен тағайындалатын жұмыс комиссиясы орындайды.

11.4 Жұмыс комиссиясы құрамына кіргізіледі:

- а) құрылысты салушының (тапсырыс берушінің, инвестордың) жауапты өкілі – комиссия төрағасы;
- б) жобалық құжаттаманы әзірлеушінің жауапты өкілі, қосалқы жобалаушылардың өкілдері (жобаның арнайы бөлімдерін әзірлеушілер);
- в) мердігердің (бас мердігердің, қосалқы мердігердің) жауапты өкілі;
- г) пайдалануға беру ұйымдарының жауапты өкілдері;
- д) мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық бақылау, мемлекеттік өртке қарсы бақылау, басқа да бақылау органдарының жауапты өкілдері – олардың қарастырулары бойынша.

11.5 Объектінің, оның пайдалануға беруге қабылдауға дайындығын кешенді тексеру үдерісінде жұмыс компаниясы төмендегілерді тексереді:

а) мердігер (бас мердігер, қосалқы мердігер) ұсынған құжаттамалардың жиынтықтығын, мазмұнын және рәсімделуін;

б) орындалған құрылыс конструкцияларының жобалық құжаттамаларға сәйкестігін бағалауды;

в) технологиялық жабдықтарды және инженерлік жүйелерді сынау және байқау нәтижелерін;

г) жұмыстардың жалпы журналына және техникалық және авторлық бақылау журналдарына енгізілген техникалық, авторлық бақылау, мемлекеттік бақылау органдырының ескертулері мен тапсырмаларының орындалуын бағалауды;

д) бақылау, өлшеу және сынау нәтижелерінің шынайылығына қойылатын талаптарды сақтауды бақылауды;

е) ауапты конструкцияларды аралық қабылдау барысында, мердігер (бас мердігер, қосалқы мердігер) ұсынған орындаушы геодезиялық сызбалардың шынайылығын бақылауды;

11.6 Көрінбейтін жұмыстардың сапасы мен дәлдігін, одан кейінгілерді орындағаннан кейін анықтау мүмкін емес, сондықтан олар ҚР ҚН 1.03-00 сәйкес келесі жұмыстарды орындау барысында қарауға және қабылдауға ұсынылады.

11.7 Кешенді тексерулер нәтижелері бойынша, жұмыс комиссиясы объектіні пайдалануға беруге қабылдауға дайындығы туралы қорытынды жасайды.

Конструкцияларда, технологиялық жабдықтарда, инженерлік желілерде, қабылдауға ұсынылған объектіні әрлеуде және оған іргелес аумақты көгалдандыруда жобалық құжаттама және нормативтік құжаттардан ауытқулар табылған жағдайда, жұмыс комиссиясы анықталған кемшіліктер тізімін жасайды.

11.8 Құрылысы салынып біткен объектіні, оның дайындығын кешенді тексергеннен кейін құрылысты салушы (тапсырыс беруші), мемлекеттік қабылдау комиссиясына немесе қабылдау комиссиясына объектіні пайдалануға беруге қабылдау үшін сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамаға сәйкес ұсынады.

11.9 Қабылдау бақылауы нәтижелері көрінбейтін жұмыстарды куәландыру актілерінде, жауапты конструкцияларды аралық қабылдау актілерінде, кадаларды сынақ жүктемесімен сынау актілерінде және құрылыс жұмыстарын, ғимараттарды және құрылыстарды қабылдау бойынша қолданыстағы нормативтермен қарастырылған басқа құжаттарда тіркеледі.

11.10 Жауапты (күш түсетін) метал және темір-бетон конструкциялардың, конструкциялардың қабаттарының, қабаттардың, ғимараттар мен құрылыстардың инженерлік жүйелерінің, көпірлердің тіректерінің және аралық құрылыстарының, ыдыстар құрылғыларының ж.т.б. сәйкестігінің аралық бағасын, құрылыс салу үдерісінде құрылыстың барлық қатысушылары – тапсырыс берушінің техникалық бақылауы, жобаны әзірлеушілердің авторлық бақылауы, мердігер мен қосалқы мердігердің күзіретті лауазымлы тұлғалары орындауға міндетті. Қабылдау нәтижелері бойынша ҚР ҚН 1.03-00 талаптарына сәйкес акті рәсімделеді.

11.11 Эксперименталдық объектінің құрылысы салынып біткеннен кейін ғылыми-зерттеу, жобалау, құрылыс және монтаждау ұйымдары тапсырыс берушімен берге егжей-тегжейлі талдау жасайды және жобаға қажетті өзгерістер енгізіледі.

11.12 Эксперименталдық объектілердің құрылыстарының ұзақтығы құрылысты салу ұйымы жобасымен белгіленеді, тиісті бағыттағы объектілер құрылысының нормативтік мерзімдеріне сәйкес құрылыс саласындағы қолданыстағы нормативтік құжаттар негізінде әзіренеді.

12 ЭКСПЕРИМЕНТАЛДЫҚ ОБЪЕКТІЛЕРДІ ЖОБАЛАУ, ҚҰРЫЛЫСЫН САЛУ ЖӘНЕ ПАЙДАЛАНУҒА БЕРУ НӘТИЖЕЛЕРІН ЖИНАҚТАУ ЖӘНЕ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ

12.1 Эксперименталдық объектілердің құрылысын салу және жобалау нәтижелерін жинақтау және жүзеге асыру, массалық құрылысқа енгізілетін ғылыми-техникалық жаңалықтар туралы деректер базасын жасау үшін әрбір объекті бойынша есептер жасалынады.

12.2 Есептерді:

а) ғылым-зерттеу және жобалау ұйымдары – эксперименталдық объектілердің жетекші орындаушылары, эксперименталдық құрылысқа қатысушы жобалау және мердігер ұйымдар;

б) жаңа құрылыс материалдарын, өнімдерін, конструкцияларын және жабдықтарын дайындаған кәсіпорындар;

в) эксперименталдық объектілерді пайдалануға беру барысындағы жағдайына мониторинг жасау және қадағалау жүргізетін кәсіпорындар жасайды.

12.3 Эксперименталдық құрылысты салу нәтижелерін жинақтау, жиынтық есептер жасау және оларды Қазақстан Республикасының құрылыс, қала құрылысы және сәулет істері жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органына ұсыну, орындаушылар эксперименталдық құрылыс объектілерін жобалауға және салуға тағайындаған ғылыми-зерттеу және жобалау ұйымдарына артылады.

12.4 Жиынтық есеп жүргізілген эксперимент туралы толық ақпараттан, оның ішінде:

а) сыналып көрілген ғимараттар мен құрылыстардың қала құрылысын салу, көлемдік-жоспарлаушылық, сәулет және конструктивтік-техникалық шешімдерінің нақты сипаттамалары; қолданылған жаңа құрылыс материалдары, өнімдері, жабдықтары және эксперименталдық объектілердің инженерлік қамтамасыз ету жүйелері туралы деректерден;

б) эксперимент барысында қолданылған құрылыс өндірісі технологиялары мен ұйымдастырылуы бойынша шешімдер; жекелеген жұмыс түрлерінің өндірісі әшдістері және оларды механизациялау туралы мәліметтерден;

в) эксперименттің жүргізілуімен байланысты қолданылған құрылғылар, жабдықтаулар, монтаждау құралдары және тағы да басқа құрылғылар тізілімінен;

г) құрылысты салу барысындағы, ал қажет болған жағдайда эксперименттің жүргізілуі бағдарламасында қарастырылған (ғимарат, конструкция, инженерлік жабдықтау немесе құралдары бөліктері) эксперименталдық объектілерді пайдалануға беру кезеңіндегі зерттеулер нәтижелерінен;

д) эксперименталдық құрылысты салу барысында тексерілетін әзірлемелердің республикамызда және шет елдерде пайдаланылатын үлгілік және ұқсас шешімдермен салыстырғандағы прогрессивтілігін бағалаудан;

е) тексерілген әзірлемелердің, оларды жүзеге асыруға және ғимараттар мен құрылыстарды одан кейінгі пайдалануға беруге шығатын шығындарды ескере отырып пайдалылығын бағалаудан;

ж) эксперименталдық құрылыс салу нәтижелерін массалық құрылыста жүзеге асыру бойынша ұсынылымдардан және осыған байланысты нормативті құжаттардан тұруы қажет.

12.5 Оң тұжырымы бар ақырғы есеп министрліктің (ведомствоның) ғылыми-техникалық кеңесінде қаралады және жаңа нормативтерді әзірлеу, қолданыстағыларын жетілдіру кезінде қол жеткен тәжірибені жаппай құрылыста тарату мақсатында объектіні одан әрі пайдалану және тәжірибе нәтижелерін қолдану туралы шешім қабылданады.

12.6 Эксперимент жүргізу үдерісінде жүргізу бағдарламасында қарастырылған болжанған әсерге қол жеткізу мүмкін емес екендігі анықталған жағдайда, экспериментті жүргізу тоқтатылады. Бұл ретте оны тоқтату қажеттілігін растаушы құжаттарды әзірлеуші-кәсіпорын, тапсырыс беруші және мердігер осы объектіні эксперименталдық объектілер құрылысын жобалаудың және салудың бекітілген бағдарламасына енгізген сәулет бөліміне немесе өзге бір мемлекеттік басқару органына тапсырады. Министрлік немесе өзге мемлекеттік басқару органы, қажет болған жағдайда, экспериментті алып тастау туралы немесе осыған байланысты жобалау құжаттамасына өзгерістер енгізу туралы шешім қабылдайды. Эксперимент жүргізуге қатысушылар арасында оны тоқтату туралы келіспеушіліктер болған жағдайда, олардың әрқайсысы сәулет бөліміне немесе өзге бір мемлекеттік басқару органына дербес өтініш беруге құқылы, ол өз кезегінде эксперимент жүргізуге байланысты жағымсыз фактілерді қарау және зерттеу үшін комиссия тағайындайды. Комиссия экспериментті тоқтату немесе одан әрі жүргізу туралы шешім қабылдайды (егер мұндай құқықтары болса) немесе мәселені Ғылыми-техникалық (Сәулет-қала құрылысы) кеңесінде қарауға жібереді.

13 ЭКСПЕРИМЕНТАЛДЫҚ ОБЪЕКТІЛЕРДІҢ ҚҰРЫЛЫСЫН САЛУ БАРЫСЫНДАҒЫ ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ

Жасалынып отырған жұмыстардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету қолданыстағы заңнамаға, нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес жүргізіледі және ҚР ҚН 1.03-05 талаптарымен реттеледі.

14 ЭНЕРГИЯНЫ ЖӘНЕ РЕСУРСТАРДЫ ҮНЕМДЕУ

Эксперименталдық объектілерді жобалау және құрылысын салу Қазақстан Республикасының «Энергияны үнемдеу және энергиялық тиімділікті арттыру» заңының талаптарына сәйкес болуы қажет.

15 ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ

15.1 Эксперименталдық объектілерді жобалау және құрылысын салу барысында Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі мен инженерлік және шаруашылық

қызмет барысында табиғи ортаны қорғау талаптарын қоятын нормативтік құжаттар басшылыққа алынады.

15.2 Эксперименталдық объектілерді жобалау және құрылысын салу қоршаған орта сапасы нормативтеріне сәйкес және мемлекеттік экологиялық сараптаманың оң қорытындысының болуы жағдайында жүзеге асырылады. Бекітілген жобаға немесе жұмыстар құнына қоршаған ортаға зиян шектіретін өзгерістер енгізуге жол берілмейді. Құрылыс жұмыстарын орындау барысында топырақ құнарлылығын қалпына келтіру, табиғи ресурстарды қайта өндіру және тиімді пайдалану, аумақты көгалдандыру және қоршаған ортаны қалпына келтіру бойынша шаралар қабылданулары керек.

15.3 Эксперименталдық объектілерді жобалау барысында қоршаған орта сапасы нормативтері есепке алынулары, зиянды қалдықтарды пайдаға асыру және зарарсыздандыру, қалдықтары аз және қалдықсыз технологиялар және өндірістері, қоршаған ортаны ластауды ескертудің тиімді шаралары, табиғи ресурстарды тиімді пайдалану және қайта өндіру қарастырылуы қажет.

15.4 Эксперименталдық объектілерді жобалау және құрылысын салу қоршаған ортаны сақтау және экологиялық қауіпсіздік талаптарын ескере отырып, халықтың өмір сүруі, еңбек етуі және демалуы үшін неғұрлым жағымды жағдайларын қамтамасыз етуі керек.

ӘОЖ 69.001.5

МСЖ 01.120: 93.010

Негізгі сөздер: эксперименталдық жобалау және құрылыс, инвестор, жоба, бірегей, ғылыми негіздеме, энергиялық тиімділік

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ.....	IV
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ.....	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ.....	2
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ.....	3
4 ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ	3
5 ПОРЯДОК ФОРМИРОВАНИЯ ПРОГРАММЫ ПРОЕКТИРОВАНИЯ И СТРОИТЕЛЬСТВА ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ	5
6 ПОЖАРНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ.....	6
7 ПРОЕКТИРОВАНИЕ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ.....	7
8 СТРОИТЕЛЬСТВО ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ	10
9 КОНТРОЛЬ КАЧЕСТВА СТРОИТЕЛЬСТВА ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ.....	11
10 ИСПОЛНИТЕЛЬНАЯ ДОКУМЕНТАЦИЯ ПРИ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМ СТРОИТЕЛЬСТВЕ.....	13
11 ПРИЕМ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ В ЭКСПЛУАТАЦИЮ.....	14
12 ОБОБЩЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ РЕЗУЛЬТАТОВ ПРОЕКТИРОВАНИЯ, СТРОИТЕЛЬСТВА И ЭКСПЛУАТАЦИИ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ	16
13 БЕЗОПАСНОСТЬ ТРУДА ПРИ СТРОИТЕЛЬСТВЕ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ.....	18
14 ЭНЕРГО И РЕСУРСОСБЕРЕЖЕНИЕ	18
15 ОХРАНА ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ.....	18

ВВЕДЕНИЕ

Настоящий РДС РК 1.02-03-2014 «Порядок проектирования и строительства экспериментальных объектов» разработан на основе положений технических регламентов Республики Казахстан «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», «Общие требования к пожарной безопасности», строительных норм и действующих нормативно-технических документов Республики Казахстан.

Проектирование и строительство экспериментальных объектов должно быть нацелено на обеспечение внедрения инновационных технологий, техники, конструкций и материалов, новых проектных решений является продолжением освоения инноваций, с целью доведения инновационных решений до стадии промышленного освоения и последующего тиражирования. Опытно-экспериментальное внедрение есть первой стадией освоения инноваций, созданных на основе завершенных научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ инновационных продуктов, включает апробацию в производственных условиях (при проектировании, строительстве, реконструкции или на стадии эксплуатации)

Статус экспериментального предоставляется объекту строительства, в котором реализуются научные, технологические и технические разработки, конструкции, оборудование и материалы, принципиальная новизна и эффективность которых способствуют распространению прогрессивных решений по повышению энергетической эффективности городского строительства, улучшению эксплуатационных характеристик зданий и сооружений, повышению их долговечности, безопасности, а также повышению эффективности использования нетрадиционных и вторичных энергетических ресурсов.

Главная направленность государственных нормативов – обеспечение охраняемых законом потребностей граждан и общества в создании благоприятной и экологически безопасной среды обитания и жизнедеятельности при осуществлении архитектурной, градостроительной и строительной деятельности, защита прав потребителей проектной и строительной продукции, обеспечение надежности и безопасности строительства, устойчивого функционирования построенных объектов при эксплуатации.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫСТАҒЫ БАСШЫЛЫҚ ҚҰЖАТТАРЫ
РУКОВОДЯЩИЕ ДОКУМЕНТЫ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**ПОРЯДОК ПРОЕКТИРОВАНИЯ И СТРОИТЕЛЬСТВА
ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ**

**PROCEDURE FOR THE DESIGN AND CONSTRUCTION OF
EXPERIMENTAL FACILITIES**

Дата введения 2015-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Действие настоящего нормативно-технического документа распространяется на экспериментальные объекты, к числу которых относятся градостроительные комплексы, населенные пункты, жилые районы и кварталы, промышленные зоны и районы, предприятия, здания, сооружения, мелиорационные и водохозяйственные объекты, инженерно-транспортные коммуникации, а также иные строительные объекты, проектирование и строительство которых осуществлены на основе новых градостроительных принципов и рациональной планировки; объемно-планировочных и конструктивных решений, новых строительных материалов, изделий, конструкций и оборудования, систем инженерного обеспечения зданий, сооружений, селитебных и производственных территорий и градостроительных комплексов; передовых методов организации и управления в строительстве; прогрессивной технологии производства строительно-монтажных работ и других прогрессивных решений в области строительства, архитектуры и строительных материалов, объективные данные об эффективности которых не могут быть получены иначе, чем посредством проверки в производственных (натурных) условиях.

1.2 Настоящий нормативно-технический документ предназначен для всех участников градостроительной деятельности, осуществляющих проектирование и строительство экспериментальных объектов на территории Республики Казахстан.

1.3 Под экспериментальным объектом следует принимать объекты с использованием впервые предлагаемых для внедрения в массовое строительство результатов завершенных научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ с целью получения достоверных данных и практического опыта, обеспечивающих их широкое применение в практике проектирования и строительства.

Примечание - Экспериментальные объекты отличаются от уникальных объектов показателями, указанными в Законе Республики Казахстан «Об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности в Республике Казахстан».

2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

Для применения настоящего нормативно-технического документа необходимы следующие ссылочные нормативные документы:

РДС РК 1.02-03-2014

Закон Республики Казахстан «Об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности в Республике Казахстан» от 16 июля 2001 года №242-ІІ.

Закон Республики Казахстан «Об энергосбережении и повышении энергоэффективности» от 13 января 2012 года № 541-ІV.

Экологический кодекс Республики Казахстан от 9 января 2007 года № 212-ІІІ.

Технический регламент Республики Казахстан «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 17 ноября 2010 года № 1202.

Технический регламент Республики Казахстан «Общие требования к пожарной безопасности», утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 16 января 2009 года № 14.

СН РК 1.02-03-2011 Порядок разработки, согласования, утверждения и состав проектной документации на строительство.

СН РК 1.03-00-2011 Строительное производство. Организация строительства предприятий, зданий и сооружений.

СН РК 1.03-05-2011 Охрана труда и техника безопасности в строительстве.

СП РК 1.03-102-2014 Продолжительность строительства и задела в строительстве предприятий, зданий и сооружений. Часть 2.

СП РК 2.02-101-2014 Пожарная безопасность зданий и сооружений.

СП РК 1.03-101-2013 Продолжительность строительства и задела в строительстве предприятий, зданий и сооружений. Часть 1.

РДС РК 8.02-03-2011 Общие положения по определению стоимости проектных работ для строительства в Республике Казахстан.

РД 11-02-2006 Требования к составу и порядку ведения исполнительной документации при строительстве, реконструкции, капитальном ремонте объектов капитального строительства и требования, предъявляемые к актам освидетельствования работ, конструкций, участков сетей инженерно-технического обеспечения.

«Правила проведения экспертизы предпроектной и проектной документации на строительство независимо от источников финансирования, а также утверждения проектов, строящихся за счет государственных инвестиций», утвержденные Постановлением Правительства Республики Казахстан от 27 марта 2013 года № 282.

Примечание - При пользовании настоящим нормативно-техническим документом целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационным: «Перечню нормативных правовых и нормативно - технических актов в сфере архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», «Указателю нормативных документов по стандартизации Республики Казахстан» и «Указателю межгосударственных нормативных документов», составляемых ежегодно по состоянию на текущий год. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В настоящем нормативно-техническом документе применены следующие термины с соответствующими определениями:

3.1 Экспериментальный объект (опытный, пробный): Объект, проектирование и/или строительство которого осуществляется с целью выбора, изучения и проверки новых проектных решений и (или) методов строительства, а также подтверждения на практике (в ходе строительства и определенного периода эксплуатации) результатов ранее проведенных исследований и (или) предварительных лабораторных испытаний.

3.2 Объект экспериментального строительства: Комплексы предприятий, группы зданий и сооружений, сосредоточенные на ограниченной территории (промышленном узле, районе населенного пункта, микрорайоне или ином градостроительном комплексе), отдельные здания и сооружения, архитектурные, строительные, инженерные и (или) технологические решения, направленные на совершенствование и улучшение условий жизнедеятельности населения и состояния окружающей среды путем внедрения технологических, технических и научных достижений.

3.3 Разработчик экспериментального строительного объекта (инновационного проекта): Физическое или юридическое лицо, являющееся разработчиком экспериментального объекта.

3.4 Инновационный проект: Документ, содержащий обоснование экономической целесообразности, объемов и сроков осуществления капитальных вложений, в том числе необходимая проектно-сметная документация, разработанная и утвержденная в соответствии с законодательством Республики Казахстан и государственными нормативами, а также описание практических действий по осуществлению инвестиций.

3.5 Инвестор: Юридическое или физическое лицо, осуществляющие капитальные вложения в строительство экспериментальных объектов с использованием собственных и/или привлеченных средств в соответствии с действующим законодательством.

4 ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

4.1 Проектирование и строительство экспериментальных объектов должно отвечать требованиям Закона Республики Казахстан «Об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности в Республике Казахстан» и технического регламента Республики Казахстан «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий».

4.2 Настоящий норматив устанавливает порядок проектирования и строительства экспериментальных объектов, обобщения результатов проведенного эксперимента, а также стимулирования его участников.

4.3 Проектирование и строительство экспериментальных объектов осуществляется с целью проверки на практике новых научно-технических разработок в области архитектуры, строительства и строительных материалов, направленных на совершенствование архитектурно-планировочных решений зданий, снижения материалоемкости и энергоемкости строительства, повышения эксплуатационных характеристик объектов, внедрения передовых методов производства строительного

монтажных работ, совершенствования нормативных документов и государственных стандартов, других целей СП РК 2.02-101.

4.4 В качестве объектов экспериментального строительства могут быть градостроительные образования, отдельные здания и сооружения различного назначения, а также другие виды строительства, которые обеспечивают улучшение условий жизнедеятельности населения, сохранения материальных и энергетических ресурсов, внедрение прогрессивной технологии производства и охране природной среды

4.5 Проектирование и строительство экспериментальных объектов охватывает новые типы объектов жилищно-гражданского и производственного назначения, инженерных сооружений, систем инженерного оборудования зданий и сооружений, реконструкцию и приспособление действующих объектов для других функциональных целей, обеспечения инженерной защиты территорий, зданий и сооружений от опасных геологических процессов, а также производство необходимого экспериментального оборудования, материалов, конструкций и другого оборудования, необходимого для полного завершения экспериментального цикла.

4.6 Участниками проектирования и строительства экспериментальных объектов (проектные, научно-исследовательские, строительные и монтажные организации и заказчики (застройщики)) несут ответственность согласно действующему законодательству, за своевременное и качественное завершение строительных работ по реализации экспериментального строительства в соответствии с проектами и в установленные сроки.

4.7 Участниками проектирования и строительства экспериментальных объектов должен быть обеспечен их вывод на проектные мощности, обобщены результаты экспериментального строительства, составлены сводные научно - технических отчеты и подготовлены предложения о дальнейшем тиражировании результатов проектирования и строительства объектов.

4.8 На экспериментальных объектах может осуществляться проверка:

- новых принципов застройки населенных пунктов, градостроительных комплексов, жилых районов и кварталов, промышленных районов и узлов;
- эффективности новых объемно-планировочных и конструктивно-технических решений, технологичности их осуществления, а также улучшения эксплуатационных качеств строительной продукции;
- эффективности применения новых прогрессивных строительных материалов, изделий, конструкций и оборудования;
- экономичности и эффективности систем инженерного обеспечения;
- эффективности энергосберегающих систем и решений;
- новых методов организации строительства и технологии производства работ;
- новых подходов к расчету, проектированию и техническому нормированию в области архитектуры, градостроительства, территориального планирования, строительства, строительных материалов и конструкций, охраны окружающей среды, уточняющих или развивающих действующие нормы, технические условия, методики и стандарты;
- эффективных методов тепловой санации существующих жилых зданий.

4.9 Объекты, на которых в соответствии с п. 4.8 будет осуществляться экспериментальная проверка результатов научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ (НИОКР), должны быть включены в отраслевую или ведомственную программу проектирования и строительства экспериментальных объектов, которая формируется на основании заданий республиканских и отраслевых научно-технических программ, отдельных научно-технических проектов и других эффективных разработок. В нее могут включаться также объекты, на которых предусматривается внедрение результатов научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ (НИОКР) и научно-технических разработок, заимствованных за рубежом, в случае, если они представляют интерес для строительного комплекса республики.

5 ПОРЯДОК ФОРМИРОВАНИЯ ПРОГРАММЫ ПРОЕКТИРОВАНИЯ И СТРОИТЕЛЬСТВА ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ

5.1 Основанием для проектирования и строительства экспериментальных объектов является включение их в отраслевую или ведомственную программу проектирования и строительства экспериментальных объектов.

5.2 Предложения о включении объектов в отраслевую или ведомственную программу могут вносить научно-исследовательские и проектные предприятия, а также заказчики, если они предполагают экспериментальную проверку научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ (НИОКР) на своих объектах.

5.3 Предложения должны быть согласованы подрядчиком, заказчиком, проектным предприятием и научно-исследовательским институтом, оказывающим научно-техническую помощь в проведении эксперимента, а также, при необходимости, с соответствующими местными органами по архитектуре и градостроительству.

5.4 Для включения в отраслевую программу необходимо предоставить в органы государственного управления пояснительную записку с рабочей программой проведения эксперимента, в которых обосновывается необходимость включения объектов в программу и приводится сумма средств, необходимых для осуществления эксперимента, и возможные источники финансирования таких затрат.

5.5. Для проведения эксперимента и координации действий его участников проектное предприятие - разработчик проекта с участием научно-исследовательских предприятий и заказчика составляют рабочую программу, в которой отражаются следующие основные вопросы:

- цель экспериментального строительства;
- порядок и объем выполнения научных исследований до начала, а при необходимости, и при осуществлении строительства экспериментального объекта;
- порядок проведения наблюдений при строительстве, а при необходимости и за состоянием объекта в период его эксплуатации;
- порядок контроля и оказания технической и методической помощи участникам строительства (заказчик, подрядчики, службы надзора);
- порядок ведения учета всех затрат, связанных непосредственно с проведением эксперимента;

- особенности, связанные с проведением эксперимента, которые учитываются при осуществлении технического и авторского надзора за ходом строительства;
- перечень подлежащих разработке рекомендаций по особенностям применения новшеств, проверяемых в ходе эксперимента материалов, изделий, конструкций и оборудования, и проведения испытаний;
- рекомендации (при необходимости) об особенностях эксплуатации объекта в связи с проведенным экспериментом.

6 ПОЖАРНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ

6.1 Экспериментальные объекты должны быть спроектированы и построены таким образом, чтобы при эксплуатации в них могли быть осуществлены мероприятия в соответствии с требованиями технического регламента Республики Казахстан «Общие требования к пожарной безопасности» и СП РК 2.02-101, направленные на предотвращение возгорания, а в случае возникновения пожара соблюдались следующие требования:

- а) устойчивость здания или сооружения, а также прочность несущих конструкций сохранялась в течение времени, необходимого для эвакуации людей и выполнения других действий, направленных на сокращение ущерба от пожара;
- б) было ограничено образование и распространение опасных факторов пожара в пределах очага пожара;
- в) было ограничено распространение опасных факторов пожара за пределы очага пожара, в том числе на соседние здания и сооружения;
- г) была обеспечена возможность безопасной эвакуации людей (с учетом их возраста и физического состояния) на прилегающую к зданию территорию до наступления угрозы их жизни и здоровью вследствие воздействия опасных факторов пожара, а также возможность спасения людей;
- д) была обеспечена возможность доступа личного состава пожарных подразделений и подачи средств пожаротушения к очагу пожара, а также проведения мероприятий по спасению людей и сокращению ущерба материальным ценностям и окружающей среде, наносимого пожаром.

6.2 Для обеспечения пожарной безопасности экспериментальных объектов в проектной документации должны быть обоснованы:

- а) противопожарный разрыв или расстояние от проектируемого здания, или сооружения до ближайшего здания, сооружения или наружной установки (для линейных сооружений - расстояние от оси трассы до населенных пунктов, промышленных и сельскохозяйственных объектов, лесных массивов, расстояние между прокладываемыми параллельно друг другу трассами линейных сооружений, размеры охранных зон);
- б) принимаемые значения характеристик огнестойкости и пожарной опасности элементов конструкций и систем инженерно-технического обеспечения;
- в) принятое разделение здания или сооружения на пожарные отсеки;
- г) расположение, габариты и протяженность путей эвакуации людей (в том числе инвалидов) при возникновении пожара, обеспечение противодымной защиты путей

эвакуации, характеристики пожарной опасности материалов отделки стен, полов и потолков на путях эвакуации, число, расположение и габариты эвакуационных выходов;

д) характеристики или параметры систем автоматического обнаружения пожара, оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре, а также автоматического пожаротушения и дымозащиты;

е) меры по обеспечению возможности проезда и подъезда пожарной техники, безопасности доступа личного состава пожарных подразделений и подачи средств пожаротушения к очагу пожара, параметры систем пожаротушения, в том числе, наружного и внутреннего пожарного водоснабжения;

ж) организационно-технические мероприятия по обеспечению пожарной безопасности здания или сооружения на этапах строительства и эксплуатации.

7 ПРОЕКТИРОВАНИЕ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ

7.1 Проектирование и строительство экспериментальных объектов осуществляется на основании решения Уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан.

7.2 Перед началом проектирования экспериментального строительства должно выполняться технико-экономическое обоснование (ТЭО) или обоснование инвестиции (ОИ).

7.3 В ТЭО (ОИ) должны решаться вопросы технико-экономической целесообразности экспериментального строительства, сопоставляться конкурирующие варианты, в котором должны быть использованы результаты научно-исследовательских испытаний.

7.4 Разработка рабочего проекта должна выполняться на основании решении, принятых в ТЭО (ОИ), с учетом того, что расчетная стоимость строительства не должна быть увеличена в дальнейшем при проектировании и строительстве.

7.5 Основанием для разработки проектно-сметной документации (ПСД) является:

а) задание на проектирование, составляемое заказчиком при участии научно-исследовательской, проектной и подрядной строительной организации,

б) материалы по выбору и отводу (разрешению на использование) земельного участка (площадки, трассы),

в) технических условий инженерного и коммунального обеспечения объекта,

г) результатов инженерных изысканий,

д) иных исходных данных, включая результаты предпроектной деятельности заказчика.

7.6 ПСД на строительство экспериментальных объектов разрабатывается за счет средств заказчика (застройщика).

7.7 Инвесторы-заказчики строительства экспериментальных объектов, перечисляющие средства по ним в фонд развития строительной науки, имеют право на компенсацию повышенных затрат, непосредственно связанных с проведением эксперимента и не покрываемых полученной экономией от внедренных в ходе его проведения новшеств.

7.8 Стоимость разработки проектной документации на строительство экспериментальных объектов может быть определена в соответствии с РДС РК 8.02-03 с применением коэффициента 1,5 к объемам проектных работ, имеющих экспериментальный характер.

7.9 Разработка ПСД на строительство экспериментальных объектов может осуществляться физическими и юридическими лицами, имеющими лицензии на соответствующие виды (подвиды) проектно-изыскательских (проектных) работ в сфере архитектурной, градостроительной и строительной деятельности.

7.10 ПСД на строительство экспериментальных объектов разрабатывается и утверждается в соответствии с СН РК 1.02-03.

7.11 При проектировании экспериментальных объектов для реализации целей эксперимента могут быть допущены некоторые отклонения от действующих нормативов, которые в обязательном порядке должны быть согласованы с государственными надзорными органами по принадлежности.

7.12 В сводном расчете затрат и в сводном сметном расчете на строительство экспериментальных объектов предусматриваются средства на единовременные затраты, необходимые для проведения эксперимента, в том числе: стоимость проектирования и изготовления специально созданных для осуществления эксперимента приспособлений, оснастки, средств монтажа, строительных и монтажных устройств; затраты на научно-методическое сопровождение эксперимента, а также другие, непосредственно связанные с его проведением. Указанные затраты выделяются отдельной строкой.

7.13 Техничко-экономические показатели экспериментальных объектов определяют на основании их полной стоимости за минусом единовременных затрат, связанных с проведением эксперимента, которые не будут иметь место при массовом строительстве. При этом учитывают только часть стоимости оснастки и приспособлений, которые в силу их оборачиваемости могут быть использованы на других объектах, где будет также учтена часть стоимости.

7.14 В составе ПСД на строительство экспериментальных объектов должны быть представлены проект организации строительства (далее – ПОС) и проект производства работ (далее – ППР), разработанные в установленном порядке.

В ПОС и в ППР экспериментальных объектов независимо от целей эксперимента должны предусматриваться мероприятия, обеспечивающие создание безопасных условий труда, экономию и эффективное использование строительных материалов, топливно-энергетических ресурсов и улучшение качества строительной продукции, применение энергосберегающих и безопасных для окружающей природной среды технологий.

7.15 Подготовка к строительству сложных и экспериментальных объектов должна включать работы по организации режимных наблюдений (сейсмометрических, гидрогеологических, гидрологических, геохимических, геодезических, маркшейдерских, метеорологических, тензометрических и др.) по специальным программам, а также создание, при необходимости, испытательных полигонов, метеорологических пунктов и измерительных станций.

Проекты производства работ и в их составе технологические карты на строительство сложных и экспериментальных объектов, включая реконструкцию (модернизацию)

объектов, должны разрабатываться специализированными проектно-технологическими организациями по заказам заказчиков объектов или проектных организаций. Финансирование этих затрат включается заказчиками объектов в стоимость проектно-изыскательских работ.

7.16 Продолжительность строительства экспериментального объекта определяется в проекте организации строительства путем индивидуального расчета или методом интерполяции в соответствии с утвержденными нормами продолжительности строительства предприятий, зданий и сооружений в соответствии с СП РК 1.03-101 и СП РК 1.03-102. Продолжительность эксперимента по проверке эксплуатационных качеств зданий и сооружений, новых технологических процессов, строительных материалов и конструкций определяется действующими нормативными документами и рабочими программами проведения эксперимента.

7.17 При проектировании экспериментальных объектов должны предусматриваться решения, которые обеспечивают повышение надежности, долговечности, улучшение эксплуатационных и архитектурных качеств экспериментальных объектов.

7.18 Образцы новых материалов, изделий, конструкций и оборудования, предусмотренные проектом для испытаний в ходе экспериментального строительства, должны быть предварительно испытаны по специальным программам и приняты соответствующей комиссией. При отсутствии в нормативных документах методик испытаний они проводятся по программе, согласованной с надзорными органами.

7.19 При проектировании экспериментальных объектов следует руководствоваться действующими межгосударственными и республиканскими строительными нормами, и правилами, инструкциями, стандартами и другими нормативными техническими документами Республики Казахстан.

7.20 При проектировании экспериментальных объектов для реализации целей эксперимента могут быть допущены некоторые отклонения от действующих нормативов, которые в обязательном порядке должны быть согласованы с государственными надзорными органами по принадлежности.

7.21 В соответствии с СН РК 1.02-03 при проектировании объектов, имеющих специфические параметры (характеристики свойства), по которым в Республике Казахстан отсутствуют нормы (государственные нормативы либо межгосударственные нормативы, действующие в Республике Казахстан), заказчиком с привлечением нормативно-исследовательских и специальных организации разрабатывают специальные технические условия (документ СТУ) на проектирование и строительство, заменяющие для данного объекта отсутствующие нормативы.

7.22 Экспертиза ПСД на строительство экспериментальных объектов осуществляется согласно «Правил проведения экспертизы предпроектной и проектной документации на строительство независимо от источников финансирования, а также утверждения проектов, строящихся за счет государственных инвестиций».

7.23 Экспериментальное проектирование жилых и общественных зданий как особый вид архитектурного проектирования осуществляется с целью разработки вариантов решений задач конструктивного, функционально-планировочного, инженерного, объемно-пространственного, архитектурно-композиционного характера локально или комплексно,

а также новых типов зданий, отвечающих современным потребностям общества для повторного применения в строительстве.

7.24 Совершенствовании нормативной базы проектирования объектов гражданского назначения на основе результатов научных и экспериментальных исследований, которые проводятся на объектах экспериментального строительства, и позитивных отчетов отработки и обобщения информации и научных отчетов участников экспериментального строительства высотных зданий производится подготовка предложений по внесению изменений в нормативные документы.

7.25 При реализации экспериментальных проектов Заказчики периодически информируют центральный орган по проектированию (проектный, научно-исследовательский институт), если Программой экспериментального строительства предусмотрено предоставление заказчиком промежуточных отчетов, такие отчеты рассматриваются в министерстве с выводами по выполнению Программы.

8 СТРОИТЕЛЬСТВО ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ

8.1 Строительство объекта должно осуществляться с разрешения Уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан в установленном порядке.

8.2 Надзор за ходом строительства и приемка в эксплуатацию экспериментальных объектов осуществляется в порядке, установленном нормативными правовыми и нормативно техническими документами Республики Казахстан.

8.3 Осуществление экспериментального строительства в РК является актуальным и действенным средством для внедрения в массовую строительную практику современных градостроительных, архитектурных, технических и инженерных решений, а также является основанием совершенствования существующих и совершенствования новых строительных норм и правил.

8.4 Экспериментальные проекты должны исполнять роль образцовых моделей для индивидуального проектирования жилых и общественных зданий индустриального производства и особого стандарта их оценки, что позволит реализовать право граждан на комфортабельную среду поселений в эстетическом и психологическом аспекте.

8.5 Многоаспектность требований, предъявляемых обществом к разрабатываемым объектам экспериментального проектирования, их зависимость от мобильной социально-экономической ситуации и характера изменений территориально-имущественного комплекса поселений фактического и перспективного (в соответствии с градостроительной проектной и регламентирующей документацией) определяет его мониторинговый характер. Выделяются три основные группы условий, влияющие на требования к объектам экспериментального проектирования и формирующие его приоритетные задачи: социально-экономические условия; природные условия; особенности градостроительной ситуации (фактической и проектной).

8.6 Целью исследования является разработка методики управления экспериментальным строительством с учетом факторов рисков. Задачи исследования:

а) проанализировать зарубежный опыт управления рисками с целью выбора соответствующих ориентиров для отечественной практики экспериментального строительства;

б) исследовать особенности управления инновационным процессом в строительстве и определить на этой основе задачи его основных участников;

в) проанализировать результаты экспериментального строительства и определить тенденции его развития в настоящее время и на перспективу;

г) выявить и проанализировать факторы риска, возникающие при реализации плана экспериментального проектирования и строительства в организациях-участниках инвестиционно-строительной деятельности, для выявления особенностей данных проектов и отражения их в разрабатываемой классификации;

д) усовершенствовать классификацию рисков инвестиционно-строительной деятельности для экспериментальных проектов в целях более точной идентификации рисков;

е) разработать методику управления рисками реализации проектов строительства экспериментальных объектов на основе выявленных особенностей с целью повышения эффективности планирования экспериментального строительства как инструмента диффузии инноваций в массовое строительство;

ж) разработать основные положения управления инвестиционным проектом строительства экспериментального объекта с учетом оценки рисков его реализации. Объектом исследования являются инновационные процессы в массовом строительстве. Предметом исследования является управление экспериментальным строительством на основе оценки рисков, сопровождающих реализацию инновационного строительного проекта.

9 КОНТРОЛЬ КАЧЕСТВА СТРОИТЕЛЬСТВА ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ

9.1 Контроль качества строительно-монтажных работ, производимых на строительных объектах, проверки соответствия (документальной, визуальной, инструментальной) выполненным работ, конструкций, инженерных систем, возведенных объектов является обязательным требованием, установленным утвержденной проектно-сметной документацией, регламентируется действующим законодательством, государственными (межгосударственными) нормативами, в том числе по обеспечению прочности, устойчивости, надежности несущих и ограждающих конструкций и эксплуатационных качеств зданий (сооружений).

9.2 Технический надзор за строительством на всех стадиях реализации проекта, включая качество, сроки, стоимость, приемку выполненных работ и сдачу объектов в эксплуатацию осуществляется заказчиком, в установленном порядке специально уполномоченными лицами, имеющими соответствующее разрешение на данный вид деятельности.

9.3 В процессе строительства экспериментального объекта органы архитектурно-строительного контроля ведут надзор за строительством объекта, принимают участие в

государственной приемочной и рабочей комиссиях в соответствии с законодательством об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности.

Архитектурно-строительный контроль осуществляется уполномоченными государственными органами, а также местными исполнительными органами в пределах их контрольных функций, заказчиком, путем организации технического надзора за строительством.

9.4 Авторский надзор осуществляется автором проекта и (или) разработчиками проектной (проектно-сметной) документации при строительстве объектов, подлежащих приемке в эксплуатацию государственными приемочными и приемочными комиссиями на протяжении всего периода строительства согласно РДС РК 1.02-03 и на стадии приемки в эксплуатацию законченных экспериментальных объектов согласно СН РК 1.03-00.

9.5 Контроль качества строительства экспериментальных объектов осуществляется подрядчиком, путем осуществления всех видов и форм собственного производственного контроля качества строительства (входного, операционного, приемочного, лабораторного, геодезического и других), и при приёмке объекта в эксплуатацию рабочими, приемочными и государственными приемочными комиссиями.

9.6 Входной контроль качества строительства подрядчика предусматривает лабораторные испытания строительных поступающих строительных материалов, изделий, конструкций, грунта и т.п., а также технической документации и осуществляется преимущественно регистрационным методом (по сертификатам, накладным паспортам), а при необходимости - измерительным методом и других нормативных документов

9.7 Операционный контроль выполняется в процессе производства работ отдельных строительных процессов, производственных операций или после их завершения с целью выявления дефектов, которые могут быть скрыты при продолжении процесса или операции, и принятия мер по предупреждению и устранению этих дефектов.

Результаты операционного контроля осуществляются измерительным методом или техническим осмотром, фиксируются в общих или специальных журналах работ, журналах геотехнического контроля и других документах, предусмотренных действующей в данной организации системой управления качеством.

Порядок ведения общего и (или) специального журнала учета выполнения работ при строительстве, реконструкции, капитальном ремонте объектов капитального строительства осуществляется согласно СН РК 1.03-00.

Операционным контролем проверяют:

- соответствие последовательности и полноты выполнения производственных процессов и операций, а также соблюдение норм технологического режима требованиям технологической документации (технологических карт, регламентов);

- выполнение требований проектной документации, строительных норм, правил и стандартов к качеству промежуточных результатов работ, относящихся к скрытым работам, например, гидроизоляция, размеры и положение арматуры и закладных изделий, качество сварных соединений перед укладкой бетонной смеси, точность установки сборных элементов конструкций и т.п. фиксируется путем подписания актов на скрытые работы.

Промежуточную приемку отдельных ответственных конструкций, ярусов конструкций или этажей обеспечивает исполнитель работ, предварительно подготовив исполнительные, геодезические схемы предъявляемых к приемке конструкций, необходимые документы об испытаниях, а также акты освидетельствования всех скрытых работ, входящих в состав этих конструкций.

9.8 При строительстве экспериментальных объектов представители технического, авторского и государственного надзора могут выполнять проверку качества и достоверности отдельных этапов выполненных работ до момента выполнения их промежуточной приемки согласно РДС РК 1.02-03.

9.9 Порядок ведения общего и (или) специальных журналов учета выполнения работ при строительстве, реконструкции, капитальном ремонте объектов капитального строительства осуществляется подрядчиком и представителем авторского надзора согласно СН РК 1.03-00 и РДС РК 1.02-03.

9.10 Качество и точность работ, которые недоступны для визуальной оценки приемочными комиссиями при сдаче объектов строительства в эксплуатацию и скрываемые последующими работами и конструкциями (устройство фундаментов, гидроизоляции, установка арматуры и закладных изделий в железобетонных конструкциях и т.п.), предъявляются к осмотру и приемке до их закрытия в ходе последующих работ.

10 ИСПОЛНИТЕЛЬНАЯ ДОКУМЕНТАЦИЯ ПРИ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМ СТРОИТЕЛЬСТВЕ

10.1 В процессе строительства исполнители работ обязаны составлять исполнительную документацию, отражающую фактическое исполнение проектных решений и фактическое положение сооружений и их элементов, на всех стадиях производства по мере завершения определенных этапов работ.

Обязательность составления, содержание и формы конкретных исполнительных документов устанавливается соответствующими нормативными документами.

При внесении изменений в проект в процессе выполнения строительных работ или замены оборудования эти изменения должны быть согласованы заказчиком с разработчиком проекта и зафиксированы в нем.

10.2 Перечень исполнительной документации, необходимой для проведения органом государственного строительного надзора итоговой проверки строительства экспериментальных объектов определяется с учетом требований к составу и порядку ведения исполнительной документации при строительстве, реконструкции, капитальном ремонте объектов капитального строительства и требований, предъявляемые к актам освидетельствования работ, конструкций, участков сетей инженерно-технического обеспечения отражены в РД 11-02.

10.3 Соблюдение нормативно-технических требований при экспериментальном проектировании объектов жилищно-гражданского строительства обеспечит соответствие строительной продукции своему назначению и создание благоприятных условий жизнедеятельности населения, безопасность строительной продукции для жизни

и здоровья людей в процессе ее производства и эксплуатации, надежность и качество строительных конструкций и оснований, систем инженерного оборудования, зданий и сооружений; выполнение экологических требований, рациональное использование природных, материальных, топливно-энергетических и трудовых ресурсов.

10.4 Особое внимание при экспериментальном проектировании и строительстве уделяется проблеме энергосбережения путем создания необходимой нормативной базы в строительной отрасли для массового применения прогрессивных энергосберегающих технических решений и эффективного инженерного оборудования с использованием энергоаккумулирующих систем электрообогрева, альтернативных источников энергии, энергосберегающих строительных материалов и технологий для замещения использования природного газа при теплообеспечении и горячем водоснабжении.

Примечание - К исполнительной документации относятся:

- акты приемки геодезической разбивочной основы;
- исполнительные схемы расположения зданий (сооружений) на местности (посадки здания);
- исполнительные чертежи и профили инженерных сетей и подземных сооружений;
- исполнительные генпланы объектов производственного назначения;
- исполнительные геодезические схемы возведенных конструкций;
- общий журнал работ и специальные журналы работ, заполняемые в течение всего срока производства строительно-монтажных работ;
- акты освидетельствования скрытых работ;
- акты промежуточной приемки ответственных конструкций;
- акты приемки инженерных систем с приложением, в случае необходимости, документов о результатах приемочных испытаний;
- рабочие чертежи на строительство объекта с подписями о соответствии выполненных в натуре работ этим чертежам (с учетом внесенных в них изменений), сделанными лицами, ответственными за производство строительно-монтажных работ;
- другие документы, отражающие фактическое исполнение проектных решений по усмотрению участников строительства с учетом его специфики.

11 ПРИЕМ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ В ЭКСПЛУАТАЦИЮ

11.1 Приемка в эксплуатацию экспериментальных объектов осуществляется в соответствии с законом Республики Казахстан «Об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности в Республике Казахстан» и СН РК 1.03-00.

Приемка в эксплуатацию построенного объекта государственной приемочной комиссией производится при его полной готовности в соответствии с утвержденным проектом и наличия положительного заключения рабочей комиссии.

11.2 Заказчик, получивший сообщение подрядчика о готовности к сдаче работ, выполненных по договору строительного подряда либо, если это предусмотрено договором, обязан приступить к приемке их результатов в эксплуатацию государственной приемочной или приемочной комиссией.

11.3 Комплексную проверку готовности возведенного объекта к приемке его в эксплуатацию выполняет рабочая комиссия, назначаемая решением застройщика

(заказчика) в срок не более пяти дней с момента получения письменного извещения подрядчика о завершении работ по возведению объекта.

11.4 В состав рабочей комиссии включаются:

- а) ответственный представитель застройщика (заказчика, инвестора) – председатель комиссии;
- б) ответственный представитель разработчика проектной документации, представители субпроектировщиков (разработчиков специальных разделов проекта);
- в) ответственный представитель подрядчика (генподрядчика, субподрядчика);
- г) ответственные представители эксплуатационных организаций;
- д) ответственные представители служб государственного санитарно-эпидемиологического надзора, государственного противопожарного надзора, других органов надзора – по их усмотрению.

11.5 В процессе комплексной проверки готовности объекта к приемке его в эксплуатацию рабочая комиссия проверяет:

- а) комплектность, содержание и оформление документации, представленной подрядчиком (генподрядчиком, субподрядчиками);
- б) оценку соответствия выполненных строительных конструкций требованиям проектной документации;
- в) результаты испытания и опробования технологического оборудования и инженерных систем;
- г) оценку исполнения замечаний и предписаний представителей технического, авторского надзора, государственных органов надзора, занесенных в журналы технического и авторского надзора и общий журнал работ;
- д) контроль соблюдения требований к достоверности результатов контроля, измерений и испытаний;
- е) контроль достоверности представленных подрядчиком (генподрядчиком, субподрядчиками) исполнительных геодезических схем при промежуточной приемке ответственных конструкций.

11.6 Качество и точность скрытых работ невозможно определить после выполнения последующих, поэтому они предъявляются к осмотру и приемке до их закрытия в ходе последующих работ согласно СН РК 1.03-00.

11.7 По результатам комплексной проверки рабочая комиссия составляет заключение о готовности объекта к приемке его в эксплуатацию.

При обнаружении отступлений от требований проектной документации и нормативных документов в конструкциях, технологическом оборудовании, инженерных сетях, отделке предъявляемого к приемке объекта и благоустройстве прилегающей к нему территории рабочая комиссия составляет список обнаруженных дефектов.

11.8 Завершенный строительством объект после комплексной проверки его готовности застройщик (заказчик) предъявляет государственной приемочной комиссии или приемочной комиссии для приемки объекта в эксплуатацию в соответствии с законодательством об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности.

11.9 Результаты приемочного контроля фиксируются в актах освидетельствования скрытых работ, актах промежуточной приемки ответственных конструкций, актах

испытания свай пробной нагрузкой и других документах, предусмотренных действующими нормативами по приемке строительных работ, зданий и сооружений.

11.10 Промежуточную оценку соответствия ответственных (несущих) металлических и железобетонных конструкций, ярусов конструкций, этажей, инженерных систем зданий и сооружений, опор и пролетных строений мостов, емкостных сооружений и т.п. в процессе строительства обязаны выполнять все участники строительства – технический надзор заказчика, авторский надзор разработчиков проекта, уполномоченные должностные лица подрядчика и субподрядчика. По результатам приемки оформляется акт в соответствии с требованиями СН РК 1.03-00.

11.11 По завершению строительства экспериментального объекта научно-исследовательские, проектные, строительные и монтажные организации совместно с заказчиком делают детальный анализ и вносятся необходимые изменения в проект.

11.12 Продолжительность строительства экспериментальных объектов устанавливается проектом организации строительства, разрабатывается на основании действующих нормативных документов в области строительства согласно нормативным срокам сооружения объектов соответствующего назначения.

12 ОБОБЩЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ РЕЗУЛЬТАТОВ ПРОЕКТИРОВАНИЯ, СТРОИТЕЛЬСТВА И ЭКСПЛУАТАЦИИ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ

12.1 Для обобщения и реализации результатов проектирования и строительства экспериментальных объектов, создания информационного банка данных о внедряемых в массовое строительство научно-технических новшеств составляются отчеты по каждому объекту.

12.2 Отчет составляется:

- а) научно-исследовательскими и проектными организациями – ведущими исполнителями внедряемых проектов экспериментальных объектов, проектными и подрядными организациями, участвующими в экспериментальном строительстве;
- б) предприятиями, изготовившими новые строительные материалы, изделия, конструкции и оборудование;
- в) предприятиями, осуществляющими наблюдение и мониторинг за состоянием экспериментальных объектов при их эксплуатации.

12.3 Обобщение результатов экспериментального строительства, составление сводных отчетов и их представление в уполномоченный государственный орган по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан возлагается на научно-исследовательские или проектные организации, определенные исполнителями в проектировании и строительстве экспериментальных объектов.

12.4 Сводный отчет должен содержать полную информацию о проведенном эксперименте, в том числе:

- а) фактические характеристики апробированных градостроительных, объемно-планировочных, архитектурных и конструктивно-технических решений зданий и сооружений; данные о примененных новых строительных материалах, изделиях, оборудовании и системах инженерного обеспечения экспериментальных объектов;

б) сведения о примененных в ходе эксперимента новых рациональных решениях по организации и технологии строительного производства, методах производства отдельных видов работ и их механизации;

в) перечень приспособлений, оснастки, средств монтажа, инструментов и других устройств, применявшихся в связи с проведением эксперимента;

г) результаты обследований в ходе строительства, а при необходимости в период эксплуатации экспериментальных объектов, которые предусматривались программой проведения эксперимента (части зданий, конструкций, системы инженерного обеспечения или оборудования);

д) оценку прогрессивности проверяемых в ходе экспериментального строительства разработок в сравнении с типовыми или аналогичными решениями, используемыми в практике республики и зарубежных стран;

е) оценку экономичности проверенных разработок с учетом затрат на их осуществление и последующую эксплуатацию зданий и сооружений;

ж) рекомендации по реализации результатов экспериментального строительства в массовом строительстве и совершенствованию, в связи с этим, нормативных документов.

12.5 Окончательный отчет с положительным выводом рассматривается на научно-техническом совете министерства (ведомства) и принимается решение о дальнейшей эксплуатации объекта и использования результатов эксперимента при разработке новых нормативов, совершенствовании существующих с целью распространения приобретенного опыта в массовом строительстве.

12.6 В случае, когда в процессе проведения эксперимента будет выявлено, что предполагаемый эффект, предусматриваемый программой проведения, не может быть достигнут, проведение эксперимента прекращается. При этом документы, подтверждающие необходимость его прекращения, представляются предприятием-разработчиком, заказчиком и подрядчиком в архитектуру или другой орган государственного управления, включившим данный объект в утвержденную программу проектирования и строительства экспериментальных объектов. Министерство или другой орган государственного управления принимают, при необходимости, решение об отмене эксперимента и внесении, в связи с этим, изменений в проектную документацию. При наличии разногласий среди участников проведения эксперимента о его прекращении каждый из них имеет право на самостоятельное обращение в архитектуру или другой орган государственного управления, который назначает комиссию для рассмотрения и изучения негативных фактов, связанных с проведением эксперимента. Комиссия принимает решение (при наличии таких прав) о прекращении или дальнейшем проведении эксперимента или выносит вопрос на рассмотрение Научно-технического (Архитектурно-градостроительного) совета.

13 БЕЗОПАСНОСТЬ ТРУДА ПРИ СТРОИТЕЛЬСТВЕ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ

Обеспечение безопасности труда производимых работ осуществляется в соответствии с действующим законодательством, нормативно-правовыми актами и регламентируется требованиями СН РК 1.03-05.

14 ЭНЕРГО И РЕСУРСОСБЕРЕЖЕНИЕ

Проектирование и строительство экспериментальных объектов должно соответствовать требованиям закона Республики Казахстан «Об энергосбережении и повышении энергоэффективности».

15 ОХРАНА ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ

15.1 При проектировании и строительстве экспериментальных объектов следует руководствоваться Экологическим кодексом Республики Казахстан и нормативными документами, устанавливающими требования к охране природной среды при инженерной и хозяйственной деятельности.

15.2 Проектирование и строительство экспериментальных объектов должно осуществляться при наличии положительного заключения государственной экологической экспертизы и в соответствии с нормативами качества окружающей среды. Не допускаются изменения утвержденного проекта или стоимости работ в ущерб охране окружающей среды. При выполнении строительных работ должны приниматься меры по рекультивации земель, воспроизводству и рациональному использованию природных ресурсов, благоустройству территорий и оздоровлению окружающей среды.

15.3 При проектировании экспериментальных объектов должны учитываться нормативы качества окружающей среды, предусматриваться обезвреживание и утилизация вредных отходов, малоотходные и безотходные технологии и производства, эффективные меры предупреждения загрязнения окружающей среды, воспроизводство и рациональное использование природных ресурсов.

15.4 Проектирование и строительство экспериментальных объектов должно обеспечивать наиболее благоприятные условия для жизни, труда и отдыха населения с учетом требований экологической безопасности и сохранения окружающей среды.

УДК 69.001.5

МКС 01.120: 93.010

Ключевые слова: экспериментальное проектирование и строительство, инвестор, проект, уникальное, научное обоснование, энергоэффективность

Ресми басылым

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКА МИНИСТРЛІГІНІҢ
ҚҰРЫЛЫС, ТҰРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ ІСТЕРІ ЖӘНЕ ЖЕР
РЕСУРСТАРЫН БАСҚАРУ КОМИТЕТІ

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫСТАҒЫ
БАСШЫЛЫҚ ҚҰЖАТТАРЫ**

ҚР ҚБҚ 1.02-03-2014

**ЭКСПЕРИМЕНТАЛДЫҚ ОБЪЕКТІЛЕРДІ ЖОБАЛАУ
ЖӘНЕ ҚҰРЫЛЫСЫН САЛУДЫҢ ТӘРТІБІ**

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

Компьютерлік беттеу:

Басуға _____ 2015 ж. қол қойылды. Пішімі 60 x 84 ¹/₈.

Қарпі: Times New Roman. Шартты баспа табағы 2,1.

Тараламы _____ дана. Тапсырыс № _____.

«ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21

Тел./факс: +7 (727) 392 76 16 – қабылдау бөлмесі

Официальное издание

КОМИТЕТОМ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА, ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА И УПРАВЛЕНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫМИ РЕСУРСАМИ МИНИСТЕРСТВА
НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

**РУКОВОДЯЩИЕ ДОКУМЕНТЫ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

РДС РК 1.02-03-2014

**ПОРЯДОК ПРОЕКТИРОВАНИЯ И СТРОИТЕЛЬСТВА
ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ**

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

Набор и компьютерная верстка:

Подписано в печать _____ 2015 г. Формат 60 x 84 ¹/₈

Гарнитура: Times New Roman. Усл. печ. л. 2,1

Тираж _____ экз. Заказ № _____

АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21

Тел./факс: +7 (727) 392 76 16 – приемная